

DEVA HOLDİNG A.Ş.
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME
AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE BİLANÇO

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 30 Eylül 2015	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2014
	Dipnot Referansları		
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		448.088.606	412.977.017
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	40.549.539	42.143.562
Ticari Alacaklar	7	216.132.038	195.592.409
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	6	7.345.902	9.244.018
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar		208.786.136	186.348.391
Diğer Alacaklar	8	554.269	725.806
Stoklar	9	166.784.020	154.953.905
Peşin Ödenmiş Giderler	10	13.095.865	10.354.107
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	11	98.868	216.418
Diğer Dönen Varlıklar	19	10.874.007	8.990.810
Duran Varlıklar		502.605.109	480.555.175
Maddi Duran Varlıklar	12	296.161.651	298.276.248
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		180.224.841	154.837.667
Şerefiye	14	1.782.731	1.782.731
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	13	178.442.110	153.054.936
Peşin Ödenmiş Giderler	10	5.141.808	2.356.303
Ertelenmiş Vergi Varlığı	27	21.076.809	25.084.957
TOPLAM VARLIKLAR		950.693.715	893.532.192

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE BİLANÇO**

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 30 Eylül 2015	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2014
	Dipnot Referansları		
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		411.892.908	262.838.941
Kısa Vadeli Borçlanmalar	5	176.484.191	156.357.253
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	5	153.365.893	41.907.645
Ticari Borçlar	7	46.447.742	35.986.454
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	6	2.286.814	2.513.438
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar		44.160.928	33.473.016
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	18	4.107.223	3.856.503
Diğer Borçlar	8	710.451	675.475
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	6	45.494	45.494
İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar		664.957	629.981
Devlet Teşvik ve Yardımları	15	3.618.993	2.348.435
Ertelenmiş Gelirler	10	500.069	481.306
Kısa Vadeli Karşılıklar		24.611.499	19.517.584
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin			
Kısa Vadeli Karşılıklar	18	14.198.957	10.279.256
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	16	10.412.542	9.238.328
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	19	2.046.847	1.708.286
Uzun Vadeli Yükümlülükler		83.454.360	218.784.079
Uzun Vadeli Borçlanmalar	5	64.199.320	197.213.233
Devlet Teşvik ve Yardımları	15	13.875.679	16.647.992
Uzun Vadeli Karşılıklar		5.379.361	4.922.854
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin			
Uzun Vadeli Karşılıklar	18	5.379.361	4.922.854
ÖZKAYNAKLAR		455.346.447	411.909.172
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		455.332.324	411.867.527
Ödenmiş Sermaye	20	200.000.000	200.000.000
Sermaye Düzeltme Farkları	20	140.080.696	140.080.696
Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi (-)	20	(28.847)	(28.847)
Paylara İlişkin Primler/İskontolar	20	2.870.803	2.870.803
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		525.272	287.622
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları		525.272	287.622
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		(344.914)	(205.800)
Yabancı Para Çevirim Farkları		(344.914)	(205.800)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	20	150.864.955	150.864.955
Geçmiş Yıllar Zararları	20	(82.001.902)	(90.724.844)
Net Dönem Karı		43.366.261	8.722.942
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		14.123	41.645
TOPLAM KAYNAKLAR		950.693.715	893.532.192

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2015	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Temmuz- 30 Eylül 2015	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2014	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Temmuz- 30 Eylül 2014
	Dipnot Referansları				
Hasılat	21	425.548.525	131.657.570	344.193.691	111.687.342
Satışların Maliyeti (-)	21	(250.272.972)	(77.956.485)	(224.437.162)	(73.629.597)
BRÜT KAR		175.275.553	53.701.085	119.756.529	38.057.745
Pazarlama Giderleri (-)	22	(67.129.624)	(18.670.442)	(63.290.925)	(19.442.924)
Genel Yönetim Giderleri (-)	22	(31.840.774)	(11.746.594)	(22.628.562)	(7.516.691)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	22	(7.710.185)	(246.152)	(3.373.388)	(2.086.241)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	24	52.875.029	19.601.406	44.255.721	13.161.098
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	24	(37.379.962)	(12.626.968)	(39.308.446)	(9.440.779)
ESAS FAALİYET KARI		84.090.037	30.012.335	35.410.929	12.732.208
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	25	523.259	301.344	584.873	293.798
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	25	(86.155)	(86.155)	(1.288)	(1.288)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		84.527.141	30.227.524	35.994.514	13.024.718
Finansman Giderleri (-)	26	(37.239.666)	(13.801.905)	(32.570.033)	(12.524.277)
VERGİ ÖNCESİ KAR		47.287.475	16.425.619	3.424.481	500.441
Vergi (Gideri) / Geliri		(3.948.736)	(1.316.791)	3.534.592	1.655.241
Ertelenmiş Vergi (Gideri) / Geliri	27	(3.948.736)	(1.316.791)	3.534.592	1.655.241
DÖNEM KARI		43.338.739	15.108.828	6.959.073	2.155.682
Dönem Karının Dağılımı					
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(27.522)	(8.379)	(13.080)	(7.336)
Ana Ortaklık Payları		43.366.261	15.117.207	6.972.153	2.163.018
		43.338.739	15.108.828	6.959.073	2.155.682
Pay başına kazanç	28	0,0022	0,0008	0,0003	0,0001
Sulandırılmış pay başına kazanç		0,0022	0,0008	0,0003	0,0001

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2015	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Temmuz- 30 Eylül 2015	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2014	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Temmuz- 30 Eylül 2014
DÖNEM KARI	43.338.739	15.108.828	6.959.073	2.155.682
<i>DİĞER KAPSAMLI GELİRLER / (GİDERLER)</i>				
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar	237.650	124.041	202.609	63.524
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları	297.062	155.051	253.261	79.405
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler	(59.412)	(31.010)	(50.652)	(15.881)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar	(139.114)	3.625	(125.435)	8.069
Yabancı Para Çevirim Farkları	(139.114)	3.625	(125.435)	8.069
DİĞER KAPSAMLI GELİR	98.536	127.666	77.174	71.593
TOPLAM KAPSAMLI GELİR	43.437.275	15.236.494	7.036.247	2.227.275
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı:	43.437.275	15.236.494	7.036.247	2.227.275
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	(27.522)	(8.379)	(13.080)	(7.336)
Ana Ortaklık Payları	43.464.797	15.244.873	7.049.327	2.234.611

30 EYLÜL 2015 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

				Kar veya zarara sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	Kar veya zarara sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	Birikmiş Zararlar							
Dipnot	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Karşılıklı iştiyak sermaye düzeltmesi (-)	Paylara İlişkin Primler / İskontolar	Tanımlanmış fayda planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar	Yabancı para çevrim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar zararları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam özkaynaklar	
1 Ocak 2014 itibariyle bakiye	20	200.000.000	140.080.696	(28.847)	2.870.803	-	(75.712)	150.864.955	(115.328.514)	24.603.670	402.987.051	62.928	403.049.979
Geçmiş yıllar zararlarına transfer		-	-	-	-	-	-	-	24.603.670	(24.603.670)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir		-	-	-	-	202.609	(125.435)	-	-	6.972.153	7.049.327	(13.080)	7.036.247
Tanımlanmış Fayda Planları													
Yeniden Ölçüm Kazançları		-	-	-	-	202.609	-	-	-	-	202.609	-	202.609
Yabancı para çevrim farkları		-	-	-	-	-	(125.435)	-	-	-	(125.435)	-	(125.435)
Net dönem karı		-	-	-	-	-	-	-	-	6.972.153	6.972.153	(13.080)	6.959.073
30 Eylül 2014 itibariyle bakiye	20	200.000.000	140.080.696	(28.847)	2.870.803	202.609	(201.147)	150.864.955	(90.724.844)	6.972.153	410.036.378	49.848	410.086.226
1 Ocak 2015 itibariyle bakiye	20	200.000.000	140.080.696	(28.847)	2.870.803	287.622	(205.800)	150.864.955	(90.724.844)	8.722.942	411.867.527	41.645	411.909.172
Geçmiş yıllar zararlarına transfer		-	-	-	-	-	-	-	8.722.942	(8.722.942)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir		-	-	-	-	237.650	(139.114)	-	-	43.366.261	43.464.797	(27.522)	43.437.275
Tanımlanmış Fayda Planları													
Yeniden Ölçüm Kazançları		-	-	-	-	237.650	-	-	-	-	237.650	-	237.650
Yabancı para çevrim farkları		-	-	-	-	-	(139.114)	-	-	-	(139.114)	-	(139.114)
Net dönem karı		-	-	-	-	-	-	-	-	43.366.261	43.366.261	(27.522)	43.338.739
30 Eylül 2015 itibariyle bakiye	20	200.000.000	140.080.696	(28.847)	2.870.803	525.272	(344.914)	150.864.955	(82.001.902)	43.366.261	455.332.324	14.123	455.346.447

5

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU**

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 30 Eylül 2015	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 30 Eylül 2014
	Dipnot Referansları		
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMI			
Net dönem karı		43.338.739	6.959.073
Net dönem karını işletme faaliyetlerinde kullanılan nakit akımına getirmek için yapılan düzeltmeler:			
Maddi duran varlıkların amortismanı	12	14.533.044	14.227.675
Maddi olmayan duran varlıklar amortismanı	13	4.528.344	3.698.098
Maddi olmayan duran varlıklar değer düşüklüğü	13	8.016.233	2.279.668
Kıdem tazminatı karşılığı	18	2.415.614	1.374.707
Borç karşılığı	16	26.599.383	23.621.478
Şüpheli alacak karşılığı	7	413.083	-
Şüpheli diğer alacak karşılığı	8	77.713	-
Stok değer düşüklüğü (iptali) / karşılığı	9	(270.269)	1.064.610
Çıkarılmış tahviller indirgenmiş değer değişikliği		2.468.518	48.851
Sabit kıymet satış karı	25	(437.104)	(583.585)
Gelir tahakkuku		(3.299.800)	(1.277.129)
Banka kredileri faiz giderleri	26	21.999.236	21.393.752
Çıkarılmış tahviller faiz giderleri	26	10.388.598	9.488.173
Yabancı para kredilerden oluşan kur farkı zararı	26	4.286.867	1.611.264
Faiz gelirleri	24	(2.721.257)	(2.979.273)
Vergi gideri / (geliri)	27	3.948.736	(3.534.592)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler:			
Ticari alacaklardaki artış		(23.089.834)	(23.781.138)
Stoklardaki azalış		(7.133.966)	(6.532.304)
İlişkili taraflardan alacaklardaki azalış		1.898.116	4.786.932
Diğer cari/dönen varlıklardaki artış		(4.413.581)	(8.776.305)
Ticari borçlardaki artış		10.687.912	13.466.752
İlişkili taraflara borçlardaki (azalış) / artış		(226.624)	682.732
Diğer karşılıklardaki azalış		(23.495.845)	(23.731.729)
Diğer kısa vadeli yükümlülüklerdeki artış		5.171.555	1.276.529
Faaliyetlerden elde edilen nakit		95.683.411	34.784.239
Ödenen vergiler	11 - 27	-	(243.103)
Ödenen dava karşılıkları	16	(1.929.324)	(2.056.686)
Ödenen kıdem ve ihbar tazminatı	16 - 18	(1.662.045)	(1.491.312)
İşletme faaliyetlerinden elde edilen nakit		92.092.042	30.993.138

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU**

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 30 Eylül 2015	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 30 Eylül 2014
	Dipnot Referansları		
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN			
KAYNAKLANAN NAKİT AKIMI			
Teşvik kapsamında alınan ödemeler	15	1.428.217	2.495.286
Maddi duran varlık alımları	12	(19.034.636)	(32.644.307)
Duran varlık satışlarından elde edilen nakit		548.801	1.873.497
Maddi olmayan duran varlık alımları	13	(34.227.565)	(34.231.507)
Diğer duran varlıklardaki değişim	10	(2.785.505)	893.171
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan nakit		(54.070.688)	(61.613.860)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN			
KAYNAKLANAN NAKİT AKIMI			
Alınan faizler	24	2.710.367	2.926.070
Ödenen faiz		(21.365.835)	(17.944.357)
Kredi geri ödemeleri		(419.513.456)	(292.154.861)
Alınan krediler		409.070.369	323.954.452
Çıkarılmış tahvillerden ödemeler		(10.388.598)	(9.488.173)
Finansal faaliyetlerden (kullanılan) / elde edilen nakit		(39.487.153)	7.293.131
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET DEĞİŞİM			
		(1.465.799)	(23.327.591)
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim		(139.114)	(125.435)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET DEĞİŞİM		(1.604.913)	(23.453.026)
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		42.122.266	55.449.610
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		40.517.353	31.996.584

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Deva Holding A.Ş. (“Şirket”) ve bağlı ortaklıklarından (hep birlikte “Grup”), Vetaş Veteriner ve Tarım İlaçları A.Ş. İstanbul, Türkiye’de faaliyet göstermektedir. Şirket 22 Eylül 1958 yılında kurulmuş olup, Şirket’in ana faaliyet konusu beşeri ilaç üretimi ve pazarlamasıdır. Şirket’in ticaret ünvanı ve faaliyetlerini yürüttüğü adresi aşağıdaki gibidir:

Deva Holding A.Ş. Halkalı Merkez Mahallesi Basın Ekspres Caddesi No:1 K.Çekmece / İstanbul.

Grup’ta çalışan ortalama personel sayısı 30 Eylül 2015 tarihinde biten dönem için 1.747 kişidir (31 Aralık 2014: 1.809).

Eastpharma S.A.R.L. Şirket’in ana hissedarıdır. Eastpharma S.A.R.L. 2006 yılında Lüksemburg’da kurulmuştur ve %100’ü 2006 yılında kurulan ve Bermuda merkezli bir şirket olan Eastpharma Ltd.’ye aittir. Eastpharma S.A.R.L. 27 Kasım 2006’da Şirket’in %52,6’sını satın almıştır. Eastpharma S.A.R.L. sonraki dönemlerde hisse alımına devam etmiştir. 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Eastpharma S.A.R.L. Deva hisselerinin %82,2’sine sahiptir (31 Aralık 2014: %82,2). 2011 yılında, Sermaye Piyasası Kurulu’nun 26 Mayıs 2011 tarihli onayı ile Şirket çıkarılmış sermayesini nakit artırmak suretiyle, 180.070.656 TL’den 200.000.000 TL’ye yükseltmiştir. Bu artışın 16.384.384 TL’si Eastpharma S.A.R.L. tarafından nakit olarak, kalan 3.544.960 TL’lik kısmı ise diğer ortaklar tarafından karşılanmıştır. Eastpharma Ltd. ana hissedarları GEM Global Equities Management S.A. tarafından yönetilen fonlardır.

Şirket hisseleri 24 Mart 1986 tarihinden itibaren Borsa İstanbul’da işlem görmeye başlamıştır.

30 Eylül 2015 tarihinde Şirket sermayesi beheri 0,01 TL tutarında toplam 20.000.000.000 adet hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2014: 20.000.000.000). Şirket’in nominal sermaye yapısı aşağıdaki gibidir (Not 20):

Ortaklar	%	30 Eylül 2015	%	31 Aralık 2014
Eastpharma SARL	82,2	164.424.760	82,2	164.424.760
Diğer	17,8	35.575.240	17,8	35.575.240
Nominal sermaye	100,0	200.000.000	100,0	200.000.000
Sermaye düzeltme farkları		140.080.696		140.080.696
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi (-)		(28.847)		(28.847)
Düzeltilmiş sermaye		340.051.849		340.051.849

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar

Şirket’in 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklıklarının detayları ve başlıca faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

Bağlı Ortaklıklar	Ana faaliyeti	Grup’un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
		30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Vetaş	Veteriner ve tarım ilaçları üretimi ve pazarlaması	99,6	99,6
Deva Holdings NZ (*)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Yeni Zelanda ve Avusturalya’da satış ve dağıtımı	100	100
Deva Singapore (****)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Singapur’da satış ve dağıtımı	-	100
Deva Holdings PTY (***)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Avustralya’da satış ve dağıtımı	-	100
EastPharma Canada (***)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Kanada’da satış ve dağıtımı	-	100
Devatis GmbH (**)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Almanya’da satış ve dağıtımı	100	100
Deva Health Care A.G (**)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların İsviçre’de satış ve dağıtımı	100	100

(*) 19 Aralık 2007’de kurulmuş olan şirketin konsolide finansal tablolarda etkisi sınırlıdır.

(**) İlgili şirketlerin faal olmamaları sebebiyle konsolide finansal tablolara önemli bir etkisi yoktur. Bu nedenle konsolidasyona dahil edilmemektedirler.

(***) İlgili şirketler Ocak 2015 itibarıyla EastPharma LTD’nin bağlı ortaklığı olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

(****) İlgili şirket Ocak 2015 itibarıyla faaliyetlerini sonlandırmıştır.

Grup’un bağlı ortaklıklarından Vetaş haricindeki şirketler yurtdışında faaliyet göstermektedirler.

Grup’un bağlı ortaklıklarının tam ünvanları aşağıda belirtildiği gibidir:

Vetaş Veteriner ve Tarım İlaçları A.Ş.
Deva Holdings NZ Ltd.
Deva Holding Singapore PTE. Ltd.
Deva Holdings PTY Ltd.
East Pharma Canada Ltd.
Devatis GmbH
Deva Health Care A.G

Vetaş
Deva NZ
Deva Singapore
Deva Holdings PTY
EastPharma Canada
Devatis
Deva Health Care

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Şirket ve bağlı ortaklıkları (“Grup”) ilaç sektöründe faaliyet göstermektedir ve pazarda yer edinmiş jenerik ilaç üreticilerindendir. Şirket’in geniş bir ürün yelpazesi bulunmaktadır ve satış ekibi tüm ülkeye yayılmıştır. Grup’un 4 farklı lokasyonda 4 üretim tesisi bulunmaktadır.

Şirket 216 değişik formda 117 ilaç molekülüne sahiptir. Bunlardan 12 tanesi (20 değişik formda) lisans haklarının kullanım yolu ile üretilip satılan ürünlerdir.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla iş bölümleri beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları üretim ve satışı ve diğerdir.

Beşeri ilaç bölümü gelirinin büyük bölümünü jenerik ve ruhsatlı ilaçların satışından elde etmektedir. Jenerik ilaçlar, Şirket’in üretim aktif ilaç bileşeninin kimyasal ismi yerine Şirket’in ticari markası altında sattığı nihai ürünlerdir. Orijinal ilaçlar, Şirket’in, ilaç bileşeninin haklarını elinde bulunduran diğer ilaç şirketlerinin lisansları altında ürettiği ve sattığı nihai ilaçlardır. Bu iş bölümü kas sistemi, beslenme, metabolizma ve kalp ve damar hastalıkları tedavisinde kullanılan geniş bir ilaç yelpazesine sahiptir. Kurumsal harcamalar ve varlıklar beşeri ilaç satış iş bölümünde yer almaktadır.

Beşeri ilaç bölümü aynı zamanda ilaç ve antibiyotiklerin aktif maddesi “API” üretim ve yerel üreticilerle birlikte yabancı ilaç şirketlerine satışını da içermektedir. Şirket, üretim faaliyetlerinin yanı sıra mikrobiyoloji laboratuvarında hammadde adaptasyon, mikroorganizma seleksiyon, besiyeri formülasyon vb. deneme ve araştırma çalışmaları yapmakta, pilot fermentörlerde de çeşitli deneme ve araştırma fermentasyonlarını gerçekleştirmektedir.

Şirket’in bağlı ortaklıklarından 1973 yılında kurulan Vetaş, veteriner ve tarım ilaçları sektöründe faaliyet göstermektedir. Vetaş, veteriner ve hayvan üreticilerinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek kadar geniş bir ürün yelpazesine sahiptir. Bu iş bölümünün geliri 73 tescilli ürünün ve 96 değişik formunun satışından elde edilmektedir.

Diğer iş bölümündeki faaliyetler kolonya ürünleri üretimi ve satışından oluşmaktadır.

Grup’un faaliyetleriyle ilgili iş bölümü bilgileri Not 3’te sunulmuştur.

Finansal Tabloların Onaylanması

Finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 5 Kasım 2015 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul’un ve ilgili düzenleyici kurumların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

Uygunluk Beyanı

Şirket ve Türkiye’de yerleşik bağlı ortaklıkları yasal defterleri ile yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun tutmakta ve hazırlamaktadır. Yurt dışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar, muhasebe kayıtlarını ve finansal tablolarını faaliyette bulunduğu ülkelerin para birimi cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadır.

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları (“TMS/TFRS”) esas alınmıştır.

Ayrıca finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Kullanılan Para Birimi

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir. Yurtdışında faaliyette bulunan bağlı ortaklığa ait finansal tablolar (Deva NZ), özkaynak kalemleri haricindeki finansal durum tablosu kalemleri için dönem sonu kuru, özkaynak kalemleri için tarihi kurlar ve gelir tablosu kalemleri için ise ortalama kurlar kullanılarak sunum para birimine çevrilmiştir.

Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi

SPK’nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye’de faaliyette bulunan ve Türkiye Muhasebe Standartları’na (TMS/TFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No’lu “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” Standardı (“TMS 29”) uygulanmamıştır.

Konsolidasyon Esasları

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket’in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket’in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması; ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket’in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığının değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Konsolidasyon Esasları (devamı)

- Şirket’in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar; ve
- Şirket’in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket’in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup’un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

Muhasebe politikalarında bir değişiklik olduğu takdirde, yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Dönem içerisinde Grup’un muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Cari dönemde Grup, önceki dönem finansal tablolarında herhangi bir değişiklik yapmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup’un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

Tespit edilen önemli bir muhasebe hatası söz konusu olursa, düzeltme geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Yeni ve Revize Edilmiş Standartlar ve Yorumlar

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup’un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

(i) 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TMS 19 – Tanımlanmış Fayda Planları: Çalışan Katkıları (Değişiklik)

TMS 19’a göre tanımlanmış fayda planları muhasebeleştirilirken çalışan ya da üçüncü taraf katkıları göz önüne alınmalıdır. Değişiklik, katkı tutarı hizmet verilen yıl sayısından bağımsız ise, işletmelerin söz konusu katkıları hizmet dönemlerine yaymak yerine, hizmetin verildiği yılda hizmet maliyetinden düşerek muhasebeleştirileceklerini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik, 1 Temmuz 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS/TFRS’lerde Yıllık İyileştirmeler

KGK, Eylül 2014’de ‘2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler’ ve ‘2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler’ ile ilgili olarak aşağıdaki standart değişikliklerini yayımlanmıştır. Değişiklikler 1 Temmuz 2014’den itibaren başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Yıllık iyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi:

TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler:

Hakediş koşulları ile ilgili tanımlar değişmiş olup sorunları gidermek için performans koşulu ve hizmet koşulu tanımlanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Bir işletme birleşmesinde yükümlülük (veya varlık) olarak sınıflanan koşullu bedelin, TMS 39 Finansal Araçlar (veya TFRS 9, hangisi geçerliyse) kapsamında olsun ya da olmasın, sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal araç olarak muhasebeleştirileceğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 8 Faaliyet Bölümleri

Değişiklikler şu konulara açıklık getirmektedir: i) TFRS 8’e göre toplulaştırma/birleştirme kriterinin uygulanmasına ilişkin yönetimin yaptığı değerlendirme, birleştirilen faaliyet bölümlerinin kısa tanımlarının ve benzerliklerine ilişkin değerlendirme yapılırken kullanılan ekonomik karakteristiklerinin (örneğin satış ve brüt karları) belirtilmesini de içerecek şekilde açıklanmalıdır. ii) Faaliyet varlıklarının toplam varlıklar ile mutabakatı, bu mutabakat işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili yöneticisine raporlanıyorsa açıklanmalıdır. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yeni ve Revize Edilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

(i) 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

TMS / TFRS’lerde yıllık iyileştirmeler (devamı)

Yıllık iyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi (devamı):

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

TMS 16.35(a) ve TMS 38.80(a)’daki değişiklik yeniden değerlemenin aşağıdaki şekilde yapılabileceğini açıklığa kavuşturmuştur i) Varlığın brüt defter değeri piyasa değerine getirilecek şekilde düzeltilir veya ii) varlığın net defter değerinin piyasa değeri belirlenir, net defter değeri piyasa değerine gelecek şekilde brüt defter değeri oransal olarak düzeltilir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları

Değişiklik, kilit yönetici personeli hizmeti veren yönetici işletmenin ilişkili taraf açıklamalarına tabi ilişkili bir taraf olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Buna ilave olarak yönetici işletme kullanan bir şirketin yönetim hizmeti için katlandığı masrafları açıklaması gerekmektedir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Değişiklik ile i) sadece iş ortaklıklarının değil müşterek anlaşmaların da TFRS 3’ün kapsamında olmadığı ve ii) bu kapsam istisnasının sadece müşterek anlaşmanın finansal tablolarındaki muhasebeleşmeye uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturulmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü Karar Gereklileri

TFRS 13’teki portföy istisnasının sadece finansal varlık, finansal yükümlülöklere değil TMS 39 kapsamındaki diğer sözleşmelere de uygulanabileceği açıklanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul ve sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflanmasında TFRS 3 ve TMS 40’un karşılıklı ilişkisini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yeni ve Revize Edilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

ii) Yayımlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Ara dönem konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulamaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2012’de ve Şubat 2015’de yapılan değişikliklerle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9’a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini standardın diğer safhaları KGK tarafından kabul edildikten sonra değerlendirecektir.

TFRS 11 – Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri’nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin, bu TFRS’de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS’lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme, TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS’lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 16 ve TMS 38 – Kabul edilebilir Amortisman ve İtfa Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (TMS 16 ve TMS 38’deki Değişiklikler)

TMS 16 ve TMS 38’deki Değişiklikler, maddi duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 27 – Bireysel Mali Tablolarda Özkaynak Yöntemi (TMS 27’de Değişiklik)

Şubat 2015’de Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27’de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
- TFRS 9 uyarınca

veya

- TMS 28’de tanımlanan özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, geçmişe dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmekte olup, erken uygulama açıklanmalıdır. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Şirket’in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yeni ve Revize Edilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (devamı)

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklikler

Şubat 2015’de, TFRS 10 ve TMS 28’deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için TFRS 10 ve TMS 28’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, TFRS 3’te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişiksiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. İşletmelerin bu değişikliği, 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için ileriye dönük olarak uygulamaları gerekmektedir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Şirket’in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon istisnasının uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanması sırasında ortaya çıkan konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28’de değişiklikler yapmıştır. Değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 1: Açıklama İnisyatifi (TMS 1’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TMS 1’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; Önemlilik, Ayrıştırma ve alt toplamalar, Dipnot yapısı, Muhasebe politikaları açıklamaları, Özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliklerin Grup’un konsolide finansal tablo dipnotları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

KGK, Şubat 2015’de “TFRSYıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi”ni yayınlamıştır. Doküman, değişikliklerin sonucu olarak değişikliğe uğrayan standartlar ve ilgili Gereçekler hariç, dört standarda beş değişiklik getirmektedir. Etkilenen standartlar ve değişikliklerin konuları aşağıdaki gibidir:

- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler – elden çıkarma yöntemlerinde değişikliklerin (satış veya ortaklara dağıtım yoluyla) yeni bir plan olarak değil, eski planın devamı olarak kabul edileceğine açıklık getirilmiştir,
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – bir finansal varlığın devredilmesinde hizmet sözleşmelerinin değerlendirilmesine ve netleştirmeye ilişkin TFRS 7 açıklamalarının ara dönem özet finansal tablolar için zorunlu olmadığına ilişkin açıklık getirilmiştir,
- TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar – yüksek kaliteli kurumsal senetlerin pazar derinliğinin, borcun bulunduğu ülkede değil borcun taşındığı para biriminde değerlendirileceğine açıklık getirilmiştir,
- TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama – gerekli ara dönem açıklamalarının ya ara dönem finansal tablolarda ya da ara dönem finansal tablolardan gönderme yapılarak sunulabileceğine açıklık getirilmiştir.

Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yeni ve Revize Edilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS’ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS’nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS’de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

UFRS Yıllık İyileştirmeler, 2010-2012 Dönemi

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gerekçeleri’nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

UFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

UMSK Mayıs 2014’de UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatı uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. UFRS 15, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS 15’e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Nihai Standart (2014)

UMSK, Temmuz 2014’te UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçecek olan ve sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi aşamalarından oluşan projesi UFRS 9 Finansal Araçlar’ı nihai olarak yayınlamıştır. UFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanında muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir beklenen kredi kaybı modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, UFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonun seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran “kendi kredi riski” denilen sorunu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir; ancak, erken uygulamaya izin verilmektedir. Ayrıca, finansal araçların muhasebesi değiştirilmeden ‘kendi kredi riski’ ile ilgili değişikliklerinin tek başına erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

a. Hasılat

Gelirler, dağıtım depolarına yapılan ilaç satışlarından elde edilmektedir. Gelirler, teslimatın gerçekleşmesi, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup’a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınması beklenen bedelin rayiç değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır.

Türkiye’de ilaç fiyatları, Bakanlar Kurulu’nun yayınlamış olduğu Beşeri İlaçların Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ çerçevesinde belirlenir. Brüt satışlar; satış iskontoları, satış hacmi iskontoları ve bedelsiz ürün teşviklerini içerir.

Satış iskontoları sabit bir yüzde ile satış anında verilir ve dönem satış gelirinden indirilir. Satış iskontosu yüzdesi satılan ürüne göre değişmektedir.

Hacim iskontosu, dönem içindeki satışların sabit bir yüzdesi ve dönem içinde yapılmış toplam satışlara göre belirlenir. Hacim iskontosu yüzdeleri ecza depolarına göre değişir. Hacim iskontolarının tahmini, her dönemdeki gerçekleşmiş faturalı satışların sabit bir oranına dayanır ve dönem satış gelirlerinden indirilir.

Ayrıca Grup ecza depolarına bedelsiz ürün şeklinde teşvikler vermektedir. Bedelsiz ürün teşvikleri, ecza depolarının, Grup’tan bedelsiz olarak sağladığı ürünleri, bedelsiz olarak müşterilerine dağıtımını sağlar. Her dönem sonunda, ecza depoları müşterilerine sağladıkları bedelsiz ürünlerin toplam miktarını Grup’a bildirirler. İndirim tutarı (ecza deposunun borcundan düşülecek tutar), dönem içinde verilen bedelsiz ürünlerin miktarına bakılarak tahmin edilir ve gelirden indirilir.

Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartlar karşılandığında muhasebeleştirilir:

- Grup’un mülkiyetle ilgili tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi;
- Grup’un mülkiyetle ilişkilendirilen ve süregelen bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması;
- Gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülmesi;
- İşlemle ilişkili olan ekonomik faydaların Grup’a akışının olası olması;
- İşlemden kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi.

Satılan malın maliyeti – bedelsiz ürünler

Ecza depolarına sağlanan bedelsiz ürünlerin tahmini tutarı, ecza depolarının müşterilerine o dönem içinde verdikleri bedelsiz ürün sayısı esas alınarak yapılır ve bedelsiz ürünlerin maliyeti, satılan malın maliyetine dahil edilir.

Faiz gelirleri

Faiz gelirleri etkin faiz yöntemi esasına göre, temettü gelirleri ise temettü tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte gelir olarak kayıtlara alınmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

b. Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, işçilik ve genel üretim giderleridir. Maliyet, standart maliyetlerle oluşmakta ve her raporlama döneminin sonunda standart maliyetler fiili maliyetler ile karşılaştırılarak güncellenmektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

c. Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Kiralama veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Bir maddi duran varlık kaleminin defter değeri elden çıkarıldığında veya kullanımından ya da elden çıkarılmasından gelecekte ekonomik yarar beklenmediği durumlarda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi duran varlık kaleminin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazanç veya kayıp ilgili kalem bilanço dışı bırakıldığında (TMS 17 farklı şekilde satış ve geri kiralama işlemi gerektirmedikçe) gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Kazançlar, hasılat olarak sınıflandırılmaz.

Bir maddi duran varlık kaleminin elden çıkarılması çeşitli yollarla (satış, finansal kiralama veya bağış) gerçekleşebilir. Bir maddi duran varlığın elden çıkarma tarihinin belirlenmesinde, “TMS 18 Hasılat” Standardında yer alan işletme mallarının satışından sağlanan hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin kriterler uygulanır. Satıp geri kiralama işlemi yoluyla elden çıkarmalarda TMS 17 uygulanır.

Maddi duran varlık kaleminin defter değerine, ilgili kalemin bir parçası için yenileme maliyetini dahil etmesi durumunda; yenilenen parçanın ayrı olarak itfa edilip edilmediğine bakılmaksızın, yenilenen parçanın defter değeri bilanço dışı bırakılır. İşletme için yenilenen parçanın defter değerinin belirlenmesi mümkün/uygulanabilir değilse, yenileme maliyeti, yenilenen parçanın alındığında ya da inşaa edildiğindeki maliyetinin bir göstergesi olarak kullanılabilir. Bir maddi duran varlık kaleminin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazanç ya da kayıp; varsa varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan net tahsilat ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

d. Finansal Kiralama İşlemleri

Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, Grup’un yukarıda ayrıntılarına yer verilen genel borçlanma politikası kapsamında finansman giderlerinin aktifleştirilen kısmı haricindeki bölümü gelir tablosuna kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir.

e. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal itfa yöntemi kullanılarak itfaya tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar–araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma faaliyetleri giderleri olduğu dönem içinde gider olarak kabul edilir. Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınır:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- Maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- Maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- Varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- Maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- Varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Grup yeni ilaçların lisans ve ruhsatları ile ilgili geliştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlık tutarı, maddi olmayan duran varlığın yukarıda belirtilen muhasebeleştirme şartlarını karşıladığı andan itibaren oluşan harcamaların toplam tutarıdır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar kayda alınamadıklarında, ilgili geliştirme harcamaları oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında, işletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar da ayrı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Maddi olmayan varlıkların bilanço dışı bırakılması

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın bilanço dışı bırakılmasından kaynaklanan kar ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık bilanço dışına alındığı zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

f. Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Amortismanla veya itfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

g. Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. Diğer tüm finansman giderleri, oluştukları dönemlerde gelir tablosuna kaydedilmektedir. Grup’un kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıkları ilaç lisans ve ruhsat geliştirme maliyetleridir. Söz konusu maliyetlerin satışa hazır hale gelecek bir ürüne dönüşmesi birden fazla finansal döneme yayılmaktadır. Geliştirme maliyetleri için katlanılan borçlanma maliyetleri satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. 30 Eylül 2015 itibarıyla, dokuz aylık dönemde 1.625.574 TL (30 Eylül 2014: 1.173.420 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir (Not 13). Aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetleri tutarının belirlenmesinde kullanılan aktifleştirme oranı dokuz aylık dönem itibarıyla %6,9’dur (30 Eylül 2014: dokuz aylık dönem itibarıyla %7,1). Bu borçlanma oranı Grup’un ilgili dönem süresince mevcut tüm borçlarına ilişkin borçlanma maliyetlerinin ağırlıklı ortalamasıdır. Diğer tüm borçlanma maliyetleri kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

h. Finansal Araçlar

(i) Finansal varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde, gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamalar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar “gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, “vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar”, “satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “kredi ve alacaklar” olarak sınıflandırılır.

Etkin faiz yöntemi

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır. Bir finansal varlık, kısa vadede elden çıkarılması amacıyla edinildiği zaman söz konusu kategoride sınıflandırılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Bilanço tarihi itibarıyla Grup’un gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlığı bulunmamaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

h. Finansal Araçlar (devamı)

(i) Finansal varlıklar (devamı)

Vadesine kadar elde tutulan finansal varlıklar

Grup'un vadesine kadar elde tutma olanağı ve niyetinin olduğu, sabit veya belirlenebilir bir ödeme planına sahip, sabit vadeli borçlanma araçları, vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar olarak sınıflandırılır. Vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar etkin faiz yöntemine göre itfa edilmiş maliyet bedelinden değer düşüklüğü tutarı düşülerek kayıtlara alınır ve ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmak suretiyle hesaplanır. Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un vadesine kadar elde tutulan finansal varlığı bulunmamaktadır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar vadesine kadar elde tutulacak finansal varlık olmayan veya alım satım amaçlı finansal varlık olmayan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıklar kayıtlara alındıktan sonra güvenilir bir şekilde ölçülebiliyor olması koşuluyla gerçeğe uygun değerleriyle değerlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen ve aktif bir piyasası olmayan menkul kıymetler maliyet değeriyle gösterilmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin kar veya zararlara ilgili dönemin gelir tablosunda yer verilmektedir. Bu tür varlıkların makul değerinde meydana gelen değişiklikler özkaynak hesapları içinde gösterilmektedir. İlgili varlığın elden çıkarılması veya değer düşüklüğü olması durumunda özkaynak hesaplarındaki tutar kar / zarar olarak gelir tablosuna transfer edilir. Satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılan özkaynak araçlarına yönelik yatırımlardan kaynaklanan ve gelir tablosunda muhasebeleştirilen değer düşüş karşılıkları, sonraki dönemlerde gelir tablosundan iptal edilemez.

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un satılmaya hazır finansal varlığı bulunmamaktadır.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

h. Finansal Araçlar (devamı)

(i) Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde gelir tablosunda iptal edilir. Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Finansal varlıkların bilanço dışı bırakılması

Grup, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakır. Varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmediği ve varlığın kontrolünün Grup tarafından elde bulundurulduğu durumlarda, Grup, varlıkta kalan payını ve bu varlıktan kaynaklanan ve ödemesi gereken yükümlülükleri muhasebeleştirmeye devam eder. Grup’un devredilen bir varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları elde tutması durumunda, finansal varlığın muhasebeleştirilmesine devam edilir ve elde edilen gelirler için transfer edilen finansal varlık karşısında teminata bağlanan bir borç tutarı da muhasebeleştirilir.

(ii) Finansal yükümlülükler

Grup’un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup’un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar. Bilanço tarihi itibarıyla Grup’un gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Çıkarılmış tahviller

Çıkarılmış tahviller başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır (Not 5).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

h. Finansal Araçlar (devamı)

(i) Finansal varlıklar (devamı)

Türev finansal araçlar

Grup'un faaliyetleri, temelde işletmeyi kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklere maruz bırakmaktadır. Grup, belirli bağlayıcı taahhütlere ve gelecekte tahmin edilen işlemlere bağlı döviz kuru dalgalanmaları ile ilişkilendirilen finansal risklerden korunmak amacıyla türev finansal araçları (esas olarak döviz kuru forward sözleşmeleri) kullanmaktadır. Grup, türev finansal araçları spekülasyon amaçlı kullanmamaktadır.

i. İşletme Birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın alıma ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir; ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TFRS standardında belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür. Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzelttiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

i. İşletme Birleşmeleri (devamı)

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm* standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kar veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TMS 39 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 *Karşılıklar, Şartı Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar* veya diğer uygun TFRS'ler uyarınca muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup'un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve, varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar/zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

1 Ocak 2010 tarihi öncesinde oluşan işletme birleşmeleri, TFRS 3'ün önceki versiyonunda belirlenen muhasebe kuralları uyarınca muhasebeleştirilmiştir.

j. Şerefiye

Satın alım işlemiyle oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide gelir tablosundaki kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işlemiyle kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

k. İştiraklerin Sahip Olduğu Şirket Hisseleri

Grup'un, özkaynağına dayalı finansal araçlarını yeniden edinmesi durumunda, bu araçlar ("işletmenin geri satın alınan kendi hisseleri") özkaynaktan düşülür. İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kar veya zarara herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz. Bunun gibi, işletmenin geri satın alınan kendi hisseleri, işletme tarafından ya da konsolide edilmiş şirketler grubunun diğer üyeleri tarafından geri alınabilir ya da elde tutulabilir. Alınan ya da ödenen tutarlar doğrudan özkaynaktan muhasebeleştirilir. 2010 yılında Deva ile Deva İlaç'ın birleşmesi sonrası, Deva'nın bir kısım imtiyazlı hissesi (0,013 TL nominal değerli A grubu ve 0,01 TL nominal değerli B grubu) ve 28.847 TL nominal değerli C grubu hissesi Vetaş'a ait hale gelmiştir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

1. Kur Değişiminin Etkileri

Grup’un her işletmesinin solo finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Grup’un geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Herbir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) muhasebeleştirilen işlemler, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak TL’ye çevrilmiştir. Bilançoda yer alan dövizle bağlı parasal varlık ve borçlar bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL’ye çevrilmişlerdir. Gerçeğe uygun değerden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki döviz kurları kullanılarak çevrilir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrime tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilirler:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Grup’un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup’un çevrim fonuna transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde gelir tablosuna kaydedilir.

m. Pay Başına Kazanç

Konsolide gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, ilgili dönem boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

n. Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar, kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

o. Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

o. Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar (devamı)

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Yeniden yapılandırma

Grup’un yeniden yapılandırmaya ilişkin ayrıntılı bir resmi plan geliştirmesiyle birlikte yeniden yapılandırma planını uygulamaya koyarak ya da bu plana ilişkin temel özellikleri bundan etkilenecekler açıklarak, söz konusu plandan etkilenecekler için geçerli bir beklenti oluşturmaması durumunda yeniden yapılandırma karşılığı muhasebeleştirilir. Yeniden yapılandırma karşılığının hesaplaması sadece yeniden yapılandırma işleminden kaynaklanan doğrudan harcamalarla ilgili olup, yeniden yapılandırma için gereken tutarlar ile işletmenin süregelen faaliyetleriyle ilişkilendirilmeyen tutarları kapsar.

p. İlişkili Taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

- (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
- (ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
- (iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Şirket’in bir iştiraki olması ;

(c) Tarafın, Şirket’in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Şirket’in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)’de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Konsolide finansal tablolarda, EastPharma Ltd., EastPharma S.A.R.L., EastPharma İlaç Üretim Pazarlama A.Ş., East Pharma Canada Ltd., Deva Holdings PTY Ltd., Lypanosys Pte Ltd ve Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile önemli yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve bağlı ortaklıklar, ilişkili taraflar (“İlişkili Taraflar”) olarak kabul ve ifade edilmişlerdir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

r. Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup, operasyonlarını 3 faaliyet bölümüne sınıflandırmıştır; beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları ve diğer. Bu faaliyet bölümleri TFRS 8’e uygun olarak hazırlanmıştır. Grup’un Türkiye dışında önemli bir varlığı bulunmamaktadır.

s. Sermaye ve Temettüler

Adi hisseler ve imtiyazlı hisse senetleri özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler ve imtiyazlı hisse senetleri üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek ödenecek temettü yükümlülüğü olarak kaydedilir.

t. Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden dolayı, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilen veya indirilebilen gelir veya gider kalemleri ile veya indirilemeyen kalemleri hariç tuttuğundan dolayı, gelir tablosunda belirtilen kardan farklılık gösterir. Grup’un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenen vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenen vergi yükümlülükleri, Grup’un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenen vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte bu farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

t. Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde, ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla kanunlaşmış veya önemli ölçüde kanunlaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup’un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanma ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup’un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

u. Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı (“TMS 19”) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır.

v. Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit ve nakit benzerlerindeki değişimler; esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanmıştır. Nakit ve nakit benzerleri, kısa vadeli yükümlülükler için elde bulundurulmuş ve yatırım amacıyla veya diğer amaçlarla kullanılmayan kasa, banka gibi varlıklardır.

y. Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet bağışları, bağışların alınacağına ve Grup’un uymakla yükümlü olduğu şartları karşıladığına dair makul bir güvence olduğunda gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınır.

Maliyetlere ilişkin devlet bağışları, karşılayacakları maliyetlerle eşleştikleri ilgili dönemler boyunca tutarlı bir şekilde gelir olarak muhasebeleştirilir. Maddi ve maddi olmayan varlıklara ilişkin devlet bağışları, ertelenmiş devlet bağışları olarak cari / cari olmayan borçlar altına sınıflandırılır, faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman uygulanarak gelir tablosuna alacak kaydedilir.

Grup, Türkiye Bilim ve Teknik Araştırma Kurulu’ndan (“TÜBİTAK”) yardım almaktadır. TÜBİTAK, Türkiye’de bulunan sanayilerin araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetlerini cesaretlendirmek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti’nin desteğini organize etmek ve düzenlemek için bir program yürütmektedir. Bu program çerçevesinde, sanayi şirketlerinin geliştirme masraflarının belli bir kısmı geri ödenmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

z. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları

Muhasebe politikalarını etkileyen önemli kararlar

Bu bölümde muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde Grup Yönetimi, konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan aşağıdaki kararları almıştır.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların geri kazanımı

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup/şirket içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca bu varlıkların kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesinin teknik olarak mümkün olması, işletmenin bu varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan varlığı kullanma veya satma imkanının bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel ekonomik faydayı nasıl oluşturacağının belirli olması, ayrıca, maddi olmayan duran varlığın çıktısının veya maddi olmayan duran varlığın kendisinin bir piyasasının olması veya işletme bünyesinde kullanılacaksa maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir olması, geliştirme safhasını tamamlamak ve maddi olmayan duran varlık kullanmak veya satmak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması halinde kayda alınır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar kayda alınamadıklarında, geliştirme harcamaları olarak oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Dönem içinde Grup Yönetimi işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların muhtemel ekonomik faydalarının varlığını yeniden tetkik etmiştir. Grup Yönetimi projelerin beklenildiği gibi devam edeceğine inanmaktadır ve yapılan analiz üzerine projelerin benzer ekonomik fayda yaratacağını öngörmektedir. Grup Yönetimi ekonomik fayda azalsa dahi varlıkların kayıtlı bedellerinin geri kazanılmasının söz konusu olduğundan emindir. Bu durum Grup Yönetimi tarafından yakından takip edilmektedir ve gelecekteki piyasa faaliyetlerinin düzeltme yapılmasını gerektirdiği durumlarda söz konusu düzeltmeleri yapacaktır. 30 Eylül 2015 itibarı ile 8.016.233 TL tutarındaki maddi olmayan duran varlık, yönetim tarafından değer düşüklüğüne uğradığı tespit edildiğinden, karşılık ayrılmıştır (30 Eylül 2014: 2.279.668 TL) (Not 13).

İşletme birleşmesi yoluyla elde edilen maddi olmayan duran varlıklar

Bağlı ortaklıkların alımı, satın alım yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesinin maliyeti, birleşme tarihinde verilen varlıkların, oluşan veya üstlenilen yükümlülüklerin ve bağlı ortaklığın kontrolünü elde etmek için çıkarılan özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin ve işletme birleşmesine doğrudan atfedilebilen diğer maliyetlerin toplamı olarak hesaplanır. Değerleme, satın alma fiyatının TFRS 3 “Şirket Birleşmeleri” ve TMS 38 “Maddi Olmayan Duran Varlıklar”a uygun olarak çeşitli varlık gruplarına dağıtılmasına temel sağlamak için yapılır. TFRS 3 ve TMS 38’e göre gerçeğe uygun değer “Karşılıklı pazarlık ortamında, bilgili ve istekli gruplar arasında bir varlığın el değiştirmesi ya da bir borcun ödenmesi durumunda ortaya çıkması gereken tutardır”. Maddi olmayan duran varlıkların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde geleneksel üç yöntem göz önünde bulundurulmuştur: Maliyet yöntemi, piyasa yöntemi ve gelir yöntemi. Maliyet yöntemi; Grup’un, müşteri ilişkileri ve finansal raporlama sebebiyle ayrı bir maddi duran varlık olarak tanımlanmayan toplam iş gücü değerini ölçerken kullanılmıştır. Gelir yöntemi, satın alınmış ürün lisans haklarının değerini belirlerken kullanılmıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

z. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları (devamı)

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığını ve yükümlülüğünü muhasebeleştirilmektedir. Grup'un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlarından indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı veya bir kısmına karşılık ayrılır. Grup, 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla, yapılan değerlendirmeler sonucu, ertelenmiş vergi varlıklarını gelecekte vergiye tabi kar beklentisi olduğu için kayıtlarına almıştır.

Şerefiye değer düşüklüğü

Şerefiye değer düşüklüğü olup olmadığına karar verilirken, şerefiyenin dağıtılacağı nakit yaratan birimlerin “NYB” tahmini değeri gereklidir. Kullanım değeri hesaplaması için, Grup'un öngördüğü, nakit yaratan birimlerinden doğacak nakit akımlarına ve bu nakit akışlarının bugünkü değerini hesaplamak için de; uygun iskonto oranına ihtiyaç duyulur. Kullanımdaki değer hesaplanırken; nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarı belirlenir. Kullanım değeri hesaplamasındaki temel varsayımlar; iskonto oranları, büyüme oranları, beklenen satış fiyatları değişimleri ve döneme ait direkt maliyetlerdir.

Grup, paranın zaman değerinin mevcut piyasa değerlendirmelerini yansıtan vergi öncesi oranları ve şirketin nakit yaratan birimlerine özgü riskleri göz önünde bulundurarak, tahmini iskonto oranı belirlemektedir. Büyüme oranları, sanayi büyüme tahminlerine dayanmaktadır. Satış fiyatları ve direkt maliyetteki değişimlerse, geçmiş uygulamalara (deneyimlere) ve gelecekte olması öngörülen pazar değişimlerine dayanmaktadır.

31 Aralık 2014 itibarıyla, nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarları, yönetim tarafından onaylanmış, beş yıllık periyodu kapsayan finansal bütçeleri baz alarak öngörülen nakit akışlarına ve yıllık %10,7 iskonto oranına dayanarak hesaplanmıştır. Beş yıllık dönemden sonraki dönemlere ait nakit akışları, beş yıllık döneme ait nakit akışlarının, %0,47'si reel büyüme oranı ve %6,5'i enflasyon oranı olmak suretiyle, yıllık %7 sabit büyüme oranıyla devam ettirilmesiyle elde edilmiştir. Değer düşüklüğüne ilişkin çalışmalar yıllık olarak ve aynı dönemde yapılmaktadır.

Değer düşüklüğü olarak belirlenen tutarın dağılımı yapılırken, şirket “Nakit yaratan birimlerinin gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetlerinin toplamı” ve “kullanım değeri”nden yüksek tutarda olanını göz önünde bulundurmıştır. “Gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetler toplamı” tutarı, Grup Yönetimi, işlem yöntemi ve NYB'nin halka arz edilmiş hisselerini içeren pazar yaklaşımı kullanılarak belirlenmiştir. “Gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetler toplamı” tutarı, yönetim tarafından onaylanmış, nakit akım projeksiyonları baz alınarak hesaplanan kullanım değerini de barındırmaktadır. Nakit yaratan birimlerin gerçeğe uygun değerini belirlemek için ağırlıklandırma faktörü kullanılmıştır.

Şerefiye değer düşüklüğü yıllık test edilmektedir. 30 Eylül 2015 itibarıyla göstergeler incelendiği ve değer düşüklüğüne rastlanmadığı için ekli konsolide finansal tablolarda herhangi bir şerefiye değer düşüklüğü bulunmamaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

z. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları (devamı)

Net gerçekleştirilebilir değer

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, işçilik ve genel üretim giderleridir. Maliyet, standart maliyetlerle oluşmakta ve her raporlama döneminin sonunda standart maliyetler fiili maliyetler ile karşılaştırılarak güncellenmektedir. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

Stokların net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleştirilebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda gelir tablosuna gider olarak yansıtılır. Grup Yönetiminin tahminlerine dayanan hesaplamalara göre stokların net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altına düştüğü için stokların bir kısmına karşılık ayrılarak net gerçekleştirilebilir değerine indirgenmiştir.

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

30 Eylül 2015 tarihi itibarı ile iş bölümleri beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları üretim ve satışı ve diğerdir. Diğer iş bölümündeki faaliyetler kolonya ürünleri satışından oluşmaktadır.

30 Eylül 2015	Beşeri ilaç	Veteriner ve tarım ilaçları	Diğer	Toplam
Satış gelirleri	394.224.658	25.323.064	6.000.803	425.548.525
Satışların maliyeti	(223.997.842)	(21.544.392)	(4.730.738)	(250.272.972)
Faaliyet giderleri	(100.375.745)	(5.394.947)	(909.891)	(106.680.583)
Bölüm sonuçları	69.851.071	(1.616.275)	360.174	68.594.970
Esas faaliyetlerden diğer gelirler				52.875.029
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)				(37.379.962)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler				523.259
Yatırım faaliyetlerinden giderler(-)				(86.155)
Finansman giderleri(-)				(37.239.666)
Vergi gideri (-)				(3.948.736)
Net dönem karı				43.338.739

2015 yılında, Grup ürünlerinin dağıtımı Türkiye’deki en büyük iki ecza deposu tarafından yapılmaktadır. Bu ecza depolarına yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payı, %27 ve %38’dir (30 Eylül 2014: %24 ve %36). 30 Eylül 2015 itibarıyla, bu iki ecza deposundan alacaklar toplam alacakların %26 ve %33’ünü oluşturmaktadır (31 Aralık 2014: %26 ve %31).

Grup yönetimi bölümlere göre raporlamada faaliyet karı üzerinde durmaktadır, bu nedenle Grup diğer giderleri bölümler bazında dağıtmamaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

30 Eylül 2014	Beşeri ilaç	Veteriner ve tarım ilaçları	Diğer	Toplam
Satış gelirleri	316.667.058	21.491.842	6.034.791	344.193.691
Satışların maliyeti	(204.355.368)	(15.075.102)	(5.006.692)	(224.437.162)
Faaliyet giderleri	(82.951.304)	(5.630.080)	(711.491)	(89.292.875)
Bölüm sonuçları	29.360.386	786.660	316.608	30.463.654
Esas faaliyetlerden diğer gelirler				44.255.721
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)				(39.308.446)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler				584.873
Yatırım Faaliyetlerinden giderler(-)				(1.288)
Finansman giderleri(-)				(32.570.033)
Vergi geliri				3.534.592
Net dönem karı				6.959.073

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Kasa	69.715	61.130
Bankadaki nakit	40.447.638	42.061.136
<i>Vadesiz mevduatlar</i>	<i>643.720</i>	<i>4.903.848</i>
<i>Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar</i>	<i>39.803.918</i>	<i>37.157.288</i>
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	40.517.353	42.122.266
Faiz geliri tahakkuku	32.186	21.296
	40.549.539	42.143.562

30 Eylül 2015 itibari ile Grup'un vadeli mevduatları AVRO ve ABD Doları cinsindendir. AVRO ortalama faiz oranı %2,23 ve ABD Doları ortalama faiz oranı %2,66'dır (31 Aralık 2014 itibariyle Grup'un vadeli mevduatları AVRO, NZD, ABD Doları ve TL cinsindendir. AVRO ortalama faiz oranı %2,78, NZD ortalama faiz oranı %4,25, ABD Doları ortalama faiz oranı %3,05 ve TL ortalama faiz oranı %10,75'tir). Grup finansal yatırımlarını kısa vadeli yapmaktadır ve tüm dönemler için açılan vadeli mevduatların vadeleri ilgili dönemi takip eden ilk ayda kapanmaktadır.

Grup'un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihlerinde bloke mevduatı bulunmamaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli banka kredileri	176.484.191	156.357.253
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli anapara taksitleri	51.068.433	42.002.465
Çıkarılmış tahvillerin kısa vadeli kısmı (*)	102.297.460	(94.820)
Toplam kısa vadeli finansal borçlar	329.850.084	198.264.898
Uzun vadeli kredilerin uzun vadeli kısmı	64.199.320	97.289.471
Çıkarılmış tahviller (*)	-	99.923.762
Toplam uzun vadeli finansal borçlar	64.199.320	197.213.233
Toplam finansal borçlar	394.049.404	395.478.131

(*) Grup tarafından 7 Mayıs 2013 tarihinde nitelikli yatırımcılara satılmak suretiyle, 3 yıl vadeli, 3 ayda bir değişken faizli, aylık kupon ödemeli, 100.000.000 TL tutarında tahvil ihraç edilmiştir. Tahvilin faizi, Piyasadaki “Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedinin” Yıllık Basit Faiz oranına 300 baz puan ek getiri ilave edilmek suretiyle bulunmaktadır. İhraç tarihi itibarıyla tahvilin basit faizi %8,09, bileşik faizi ise %8,40’dır.

30 Eylül 2015 itibarıyla tahvilin etkin faiz oranı %12,49 (31 Aralık 2014: %11,58) ve beklenen ömrü boyunca yapılacak tahmini nakit ödemelerinin indirgenmiş tutarı 102.297.460 TL’dir (31 Aralık 2014: 99.828.942 TL).

i) Banka kredileri ve çıkarılmış tahviller

Finansal borçların geri ödeme vadeleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
1 yıl içerisinde ödenecek	329.850.084	198.264.898
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	23.839.078	143.246.145
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	20.860.242	22.727.088
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	14.000.000	20.240.000
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	5.500.000	11.000.000
	394.049.404	395.478.131

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

Kısa vadeli banka kredileri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Eylül 2015
TL	%11,3	171.794.644	171.794.644
Faiz tahakkuku			4.689.547
			<u>176.484.191</u>

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2014
TL	%10,5	152.666.807	152.666.807
Faiz tahakkuku			3.690.446
			<u>156.357.253</u>

Kısa vadeli banka kredileri çeşitli bankalardan kullanılan sabit ve değişken faiz oranlı spot ve rotatif kredileri içerir. 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 itibarıyla toplam kredi limitleri sırasıyla 868.819.200 TL ve 794.148.740 TL’dir. Anapara ve faiz vadesinde ödenir. Vade süresince anapara ve faizlerin geri ödenmemesi gibi bir sözleşme ihlalinin olmaması durumunda sözleşmelerin son bir geçerlilik tarihi yoktur.

Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli anapara taksitleri aşağıdakilerden oluşmaktadır.

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Eylül 2015
TL	%10,0	28.732.047	28.732.047
ABD Doları	%5,0	722.224	2.197.943
AVRO	%4,2	5.000.000	17.106.000
Faiz tahakkuku			3.032.443
			<u>51.068.433</u>

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2014
TL	%10,6	33.402.025	33.402.025
ABD Doları	%4,9	2.944.444	6.827.871
AVRO			
Faiz tahakkuku			1.772.569
			<u>42.002.465</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

Uzun vadeli banka kredileri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Eylül 2015
TL	%11,1	64.199.320	64.199.320
ABD Doları	-	-	-
AVRO	-	-	-
			<u>64.199.320</u>

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2014
TL	%11,1	81.511.206	81.511.206
ABD Doları	%5,0	722.224	1.674.765
AVRO	%4,3	5.000.000	14.103.500
			<u>97.289.471</u>

Grup’un borçlarının gerçeğe uygun değeri, söz konusu borçların defter değerine yaklaşık tutardadır.

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

Grup’un uzun vadeli banka kredilerinin detayı aşağıdaki gibidir:

- a) 722.224 ABD Doları tutarındaki kredi (2014: 2.166.668 ABD Doları) 15 Şubat 2011 tarihinde alınmıştır. Kredi anapara ödemeleri 1 yıl ödemesiz dönemi müteakip 14 Şubat 2012 tarihinde başlamıştır ve 9 Şubat 2016 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %5’tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılmaktadır.
- b) 713.618 TL tutarında kredi (2014: 1.717.486 TL) 26 Ocak 2011 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 25 Nisan 2011 tarihinde başlamıştır ve 25 Ocak 2016 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %10,6’dır.
- c) 5.562.500 TL tutarındaki kredi (2014: 8.900.000 TL) 23 Ekim 2012 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 23 Ocak 2013 tarihinde başlamıştır ve 23 Ekim 2016 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,2’dir. Anapara ve faiz ödemeleri 3’er aylık dönemlerde yapılmaktadır. Kredi teminatı olarak, Şirket’ in Kocaeli Kartepe’de bulunan fabrika binası ve diğer binalardan oluşan taşınmazları üzerinde 20.000.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- d) 750.000 TL tutarındaki kredi (2014: 3.000.000 TL) 24 Aralık 2012 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 24 Mart 2013 tarihinde başlamıştır ve 24 Aralık 2015 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %9,4’tür. Anapara ve faiz ödemeleri 3’er aylık dönemlerde yapılmaktadır.
- e) 53.147 TL tutarında taşıt kredisi (2014: 508.939 TL) 5 Ekim 2012 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 5 Kasım 2012 tarihinde başlamıştır ve 5 Ekim 2015 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %10,8’dir. Kredi teminatı olarak, satın alınan taşıtlar rehnedilmiştir (Not 17).
- f) 1.756 TL tutarında taşıt kredisi (2014: 16.818 TL) 12 Ekim 2012 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 12 Kasım 2012 tarihinde başlamıştır ve 12 Ekim 2015 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %10,8’dir. Kredi teminatı olarak, satın alınan taşıtlar rehnedilmiştir (Not 17).
- g) 1.580 TL tutarında taşıt kredisi (2014: 15.137 TL) 16 Ekim 2012 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 16 Kasım 2012 tarihinde başlamıştır ve 16 Ekim 2015 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %10,8’dir. Kredi teminatı olarak, satın alınan taşıtlar rehnedilmiştir (Not 17).

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

- h) 1.659 TL tutarında taşıt kredisi (2014: 15.886 TL) 19 Ekim 2012 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 19 Kasım 2012 tarihinde başlamıştır ve 19 Ekim 2015 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı % 10,8'dir. Kredi teminatı olarak, satın alınan taşıtlar rehn edilmiştir (Not 17).
- i) 15.279 TL tutarında taşıt kredisi (2014: 47.929 TL) 15 Ocak 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 15 Şubat 2013 tarihinde başlamıştır ve 15 Ocak 2016 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı % 9'dur. Kredi teminatı olarak, satın alınan taşıtlar rehn edilmiştir (Not 17).
- j) 19.153 TL tutarında taşıt kredisi (2014: 60.074 TL) 17 Ocak 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 18 Şubat 2013 tarihinde başlamıştır ve 15 Ocak 2016 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı % 9'dur. Kredi teminatı olarak, satın alınan taşıtlar rehn edilmiştir (Not 17).
- k) 5.000.000 Avro tutarındaki kredi (2014: 5.000.000 Avro) 10 Temmuz 2013 tarihinde alınmıştır. Anapara geri ödemesi 18 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşecektir. Kredinin faiz oranı %4,3'tür. Faiz ödemeleri 6'şar aylık dönemlerde yapılmaktadır.
- l) 9.720.000 TL tutarındaki kredi (2014: 12.960.000 TL) 1 Ağustos 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 3 Şubat 2014 tarihinde başlamıştır ve 1 Ağustos 2018 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %9,8'dir. Anapara ve faiz ödemeleri 6'şar aylık dönemlerde yapılmaktadır. Kredi teminatı olarak, Şirket'in Çerkezköy'de bulunan iki adet arsası üzerinde 16.200.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- m) 5.538.462 TL tutarındaki kredi (2014: 7.384.615 TL) 24 Ekim 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 1 yıl ödemesiz dönemi müteakip 24 Ekim 2014 tarihinde başlamıştır ve 19 Ekim 2017 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11'dir. Anapara ve faiz ödemeleri 3'er aylık dönemlerde yapılmaktadır. Kredi teminatı olarak, Şirket'in Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalar üzerinde 15.750.000 ABD Doları tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- n) 7.000.000 TL tutarındaki kredi (2014: 8.000.000 TL) 4 Aralık 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 4 Haziran 2014 tarihinde başlamıştır ve 4 Aralık 2018 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,5'tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6'şar aylık dönemlerde yapılmaktadır.
- o) 14.000.000 TL tutarındaki kredi (2014: 16.000.000 TL) 10 Aralık 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 10 Haziran 2014 tarihinde başlamıştır ve 10 Aralık 2018 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,5'tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6'şar aylık dönemlerde yapılmaktadır. Kredi teminatı olarak, Şirket'in Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalar üzerinde 20.000.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- p) 54.213 TL tutarında taşıt kredisi (2014: 70.651) 31 Ekim 2014 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 28 Kasım 2014 tarihinde başlamıştır ve 31 Ekim 2017 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,4'tür. Kredi teminatı olarak, satın alınan taşıtlar rehn edilmiştir (Not 17).
- q) 49.500.000 TL tutarındaki kredi (2014: 55.000.000) 23 Aralık 2014 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 23 Haziran 2015 tarihinde başlayacaktır ve 23 Aralık 2019 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,15'dir. Anapara ve faiz ödemeleri 6'şar aylık dönemlerde yapılacaktır. Kredi teminatı olarak, Şirket'in Halkalı'da bulunan merkez binası üzerinde 55.000.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

- v) Grup’ un 169.430.000 TL tutarında ortalama faiz oranı yıllık %11,29 olan kısa vadeli TL kredisi bulunmaktadır (2014: 150.615.000 TL). Ayrıca 2.364.644 TL tutarında sıfır faizli kredi kullanılmıştır (2014: 2.051.807 TL). Kredilerin faiz ve anapara ödemesi vadesi geldiğinde gerçekleşmektedir.

Grup, 30 Eylül 2015 itibariyle, kullanmış olduğu krediler için satışlarına karşılık almış olduğu toplam 106.472.944 TL tutarındaki çeki teminata vermiştir (31 Aralık 2014: 86.424.286 TL).

ii) Finansal kiralama işlemlerinden borçlar

Bulunmamaktadır (2014: Bulunmamaktadır).

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

6. İLİŞKİLİ TARAFLARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER

	30 Eylül 2015							
	Alacaklar				Borçlar			
	Kısa vadeli		Uzun vadeli		Kısa vadeli		Uzun vadeli	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
İlişkili taraflarla olan bakiyeler								
<u>Ortaklar</u>								
East Pharma S.A.R.L.	-	-	-	-	2.286.814	-	-	-
Hisse sahipleri	-	-	-	-	-	45.494	-	-
<u>Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler</u>								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	7.345.902	-	-	-	-	-	-	-
	7.345.902	-	-	-	2.286.814	45.494	-	-
1 Ocak - 30 Eylül 2015								
İlişkili taraflarla olan işlemler	Stok alımları	Mal / Hizmet satışları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	İsim hakkı gideri (*)	Diğer gelirler (**)	Diğer giderler
<u>Ortaklar</u>								
East Pharma S.A.R.L.	22.441.799	-	-	-	-	8.107.086	-	-
<u>Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler</u>								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.821.182	6.141.107	1.756.361	-	323.497	-	1.546.870	-
	66.262.981	6.141.107	1.756.361	-	323.497	8.107.086	1.546.870	-

Şirket ile Şirket'in ilişkili tarafları olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden, bu notta açıklanmamıştır.

(*) Deva Holding A.Ş. ve ana ortağı EastPharma S.A.R.L. arasında imzalanan, Roche ürünlerinin haklarının satın alınmasına ilişkin sözleşme çerçevesinde, Grup sözleşme eklerinde belirtilen oranlar dahilinde, alt lisans alan EastPharma S.A.R.L. vasıtasıyla satın alınan ruhsat ve lisans hakları için, her bir ürünün net satış hasılatı üzerinden EastPharma S.A.R.L.'a lisans “İsim hakkı” bedeli ödemekle yükümlüdür. Söz konusu oranlar Grup ile ilişkisi olmayan ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim şirketi tarafından, 27 Şubat 2015 tarihinde yenilenen ve Ocak 2015 itibarıyla geçerli olan değerlendirme sonuçlarına göre elde edilmiştir. Değerleme yöntemi olarak, indirgenmiş nakit akım esas alınarak yapılan kar paylaşımı yöntemi-ekonomik yaklaşım kullanılmıştır.

(**) Diğer gelirler, Grup'un ilişkili şirketi Saba İlaç'ın ürünlerinin satışından elde edilen komisyon gelirlerinden oluşmaktadır.

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

6. İLİŞKİLİ TARAFLARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER (devamı)

31 Aralık 2014								
	Alacaklar				Borçlar			
	Kısa vadeli		Uzun vadeli		Kısa vadeli		Uzun vadeli	
İlişkili taraflarla olan bakiyeler	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
<u>Ortaklar</u>								
East Pharma S.A.R.L.	-	-	-	-	2.513.438	-	-	-
Hisse sahipleri	-	-	-	-	-	45.494	-	-
<u>Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler</u>								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	9.244.018	-	-	-	-	-	-	-
	9.244.018	-	-	-	2.513.438	45.494	-	-
1 Ocak - 30 Eylül 2014								
İlişkili taraflarla olan işlemler	Stok alımları	Mal / Hizmet satışları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	İsim hakkı gideri (*)	Diğer gelirler (**)	Diğer giderler
<u>Ortaklar</u>								
East Pharma S.A.R.L.	10.012.620	-	-	-	-	6.388.959	-	-
<u>Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler</u>								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	36.954.896	4.690.417	1.665.782	-	209.644	-	1.327.957	-
	46.967.516	4.690.417	1.665.782	-	209.644	6.388.959	1.327.957	-

(*) Deva Holding A.Ş. ve ana ortağı EastPharma S.A.R.L. arasında imzalanan, Roche ürünlerinin haklarının satın alınmasına ilişkin sözleşme çerçevesinde, Grup sözleşme eklerinde belirtilen oranlar dahilinde, alt lisans alan EastPharma S.A.R.L. vasıtasıyla satın alınan ruhsat ve lisans hakları için, her bir ürünün net satış hasılatı üzerinden EastPharma S.A.R.L.’a lisans “İsim hakkı” bedeli ödemekle yükümlüdür. Söz konusu oranlar Grup ile ilişkisi olmayan ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim şirketi tarafından, 5 Şubat 2014 tarihinde yenilenen ve Ocak 2014 itibarıyla geçerli olan değerlendirme sonuçlarına göre elde edilmiştir. Değerleme yöntemi olarak, indirgenmiş nakit akım esas alınarak yapılan kar paylaşımı yöntemi-ekonomik yaklaşım kullanılmıştır.

(**) Diğer gelirler, Grup’un ilişkili şirketi Saba İlaç’ın ürünlerinin satışından elde edilen komisyon gelirlerinden oluşmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

6. İLİŞKİLİ TARAFLARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER (devamı)

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Grup’un ilişkili taraflara kullandırılan kredilerinin detayı aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2015				
	Orjinal Para Birimi	Vade (Gün)	Faiz Oranı %	Kısa Vadeli Borçlar
<u>İlişkili taraflara kullandırılan krediler:</u>				
<u>Bağlı Ortaklıklar</u>				
Deva Holdings NZ	ABD Doları	93	%2,0	344.366
	NZ Doları	93	%2,0	3.015.500
				<u>3.359.866</u>
31 Aralık 2014				
	Orjinal Para Birimi	Vade (Gün)	Faiz Oranı %	Kısa Vadeli Borçlar
<u>İlişkili taraflara kullandırılan krediler</u>				
<u>Bağlı Ortaklıklar</u>				
Deva Holdings NZ	ABD Doları	93	%3,5	345.694
	NZ Doları	93	%3,5	3.027.125
				<u>3.372.819</u>

30 Eylül 2015 ve 2014 tarihinde sona eren dönemlere ilişkin üst yönetime ödenen ücretleri, primleri, kıdem tazminatları ve ücret benzeri menfaatleri içeren tutar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
<u>Üst yönetime sağlanan menfaatler</u>		
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar	8.384.148	5.169.258
Diğer uzun vadeli faydalar	127.208	103.790
	<u>8.511.356</u>	<u>5.273.048</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

7. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Ticari alacaklar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Kısa vadeli ticari alacaklar</u>		
Ticari alacaklar	69.260.929	51.284.407
Alacak senetleri	146.652.822	141.507.811
Alacak senetleri reeskontu (-)	(2.129.626)	(2.184.161)
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 6)	7.345.902	9.244.018
Diğer ticari alacaklar	38.796	37.826
Gelir tahakkukları (*)	2.127.868	2.454.078
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(7.164.653)	(6.751.570)
	<u>216.132.038</u>	<u>195.592.409</u>

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla Grup vadesi geçmiş ticari ve diğer alacakların tahsil kabiliyeti kalmayan kısmına karşılık ayırmıştır. Geri kalan tutarın tamamı vadesi henüz gelmemiş, tahsil kabiliyeti yüksek alacaklardan oluşmaktadır. Mal satışı ile ilgili ortalama vade 119 gündür (31 Aralık 2014: 117 gün).

(*) Grup geliştirme giderleri dolayısıyla devlet teşviği almaktadır. Gelir tahakkukları bakiyesi TUBİTAK’tan elde edilen teşvik geliri tahakkukunu içermektedir. 30 Eylül 2015 itibarıyla TUBİTAK gelir tahakkuku 1.898.748 TL’dir (31 Aralık 2014: 2.149.768).

Henüz vadesi gelmemiş ve şüpheli hale gelmemiş alacaklara ilişkin alınan teminatlar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Alınan teminat mektupları	21.070.161	16.155.095
	<u>21.070.161</u>	<u>16.155.095</u>

Grup’un ana finansal varlıkları ticari alacaklar, diğer alacaklar ve yatırımlarıdır. Grup’un kredi riski esas olarak ticari alacaklarındadır. 30 Eylül 2015 itibarıyla iki müşteri bakiyesi toplam alacakların sırasıyla %26 ve %33’ünü oluşturmaktadır (31 Aralık 2014: % 26 ve % 31).

Deva Holding, ilişkili kuruluşu olan Saba İlaç’a ait ürünlerin satış ve pazarlamasını yapmaktadır, bunun yanında fason üretim, mali, idari ve Ar-Ge hizmetleri vermektedir. İlişkili taraflarla olan bakiyeler notunun içerisinde bulunan 7.345.902 TL, Grup’un bu işlemlerden kaynaklanan alacak tutarını göstermektedir (Not 6).

Tahsili şüpheli duruma gelen alacaklar için karşılık ayrılmıştır. Bu karşılık, vadesi geçmiş, finansal güçlük içerisinde bulunan müşterilerin tespiti ile hesaplanmıştır.

30 Eylül 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli alacaklar karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
1 Ocak bakiyesi	6.751.570	6.908.739
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	413.083	-
30 Eylül bakiyesi	<u>7.164.653</u>	<u>6.908.739</u>

Türk Lirası cinsinden ticari alacakların reeskontunda %10,5 etkin faiz oranı kullanılırken (2014: %10,5), yabancı para cinsinden alacakların reeskontunda dönem sonu itibarı ile libor oranları baz alınmıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

7. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

Ticari borçlar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Kısa vadeli ticari borçlar</u>		
Ticari borçlar	41.583.581	31.861.568
Borç senetleri	5.081	3.871
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 6) (*)	2.286.814	2.513.438
Gider tahakkukları (**)	2.125.296	1.192.190
İsim hakkı gider tahakkukları	446.970	415.387
	<u>46.447.742</u>	<u>35.986.454</u>

(*) Şirketin ana ortağı EastPharma S.A.R.L. ile Deva Holding arasında yapılan anlaşmaya göre EastPharma S.A.R.L.’ın haklarını elinde bulundurduğu ürünlerin satışından dolayı bu şirkete 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla ödenecek olan isim hakkı borcu 2.286.814 TL’dir (31 Aralık 2014: 2.513.438 TL). EastPharma S.A.R.L. 2008 yılında alınan 17 Roche ürününün Türkiye’deki haklarını elinde bulundurmaktadır. EastPharma S.A.R.L. ayrıca 1 adet Roche ürününün Türkiye dışında 17 ülkedeki haklarını da elinde bulundurmaktadır. Şirketin 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla EastPharma S.A.R.L. aracılığıyla F. Hoffman – La Roche Ltd’den hammadde alımına ilişkin EastPharma S.A.R.L’a borcu bulunmamaktadır. (31 Aralık 2014: Bulunmamaktadır).

(**) 30 Eylül 2015 itibarı ile gider tahakkukları 1.577.329 TL ciro prim karşılıklarını içermektedir (31 Aralık 2014: 1.067.264 TL).

Borç senetleri Grup’un satıcılarına verdiği vadeleri bir yıldan az olan ileri tarihli çeklerden oluşmaktadır. Grup’un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 itibarıyla uzun vadeli ticari borçları bulunmamaktadır.

8. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Diğer kısa vadeli alacaklar</u>		
Diğer çeşitli alacaklar	1.666.877	1.554.551
Personelden alacaklar	256.427	469.866
Şüpheli diğer alacaklar karş. (-)	(1.435.020)	(1.357.307)
Verilen depozito ve teminatlar	65.985	58.696
	<u>554.269</u>	<u>725.806</u>

30 Eylül 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli diğer alacaklar karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
1 Ocak bakiyesi	1.357.307	-
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	77.713	-
30 Eylül bakiyesi	<u>1.435.020</u>	<u>-</u>

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Diğer kısa vadeli borçlar</u>		
Alınan depozito ve teminatlar	152.965	116.745
İlişkili taraflara ticari olmayan borçlar (Not 6)	45.494	45.494
Diğer çeşitli borçlar	511.992	513.236
	<u>710.451</u>	<u>675.475</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

9. STOKLAR

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
İlk madde ve malzeme	91.819.550	97.626.092
Yarı mamüller	14.446.417	18.303.992
Mamüller	63.726.173	42.036.615
Ticari mallar	602.960	1.068.555
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(3.811.080)	(4.081.349)
	<u>166.784.020</u>	<u>154.953.905</u>

30 Eylül 2015 itibarıyla sigortalanmış stok tutarı 160.000.000 TL'dir (31 Aralık 2014: 160.000.000 TL).

Stok değer düşüklüğü karşılığı satılan malın maliyetinde giderleştirilmiş olup karşılığın stok kalemi bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
İlk madde ve malzeme	1.168.753	1.415.537
Yarı mamüller	242.096	447.860
Mamüller	2.400.231	2.217.952
	<u>3.811.080</u>	<u>4.081.349</u>

Stok değer düşüklüğü karşılığındaki hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
1 Ocak bakiyesi	4.081.349	1.416.433
Dönem içinde ayrılan karşılık	2.784.788	1.369.816
Dönem içinde iptal edilen karşılıklar	(3.055.057)	(305.206)
30 Eylül bakiyesi	<u>3.811.080</u>	<u>2.481.043</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Stok alımı için verilen sipariş avansları	8.260.958	7.884.019
Gelecek aylara ait giderler	892.410	2.123.318
İş avansları	3.942.497	346.770
	<u>13.095.865</u>	<u>10.354.107</u>
<u>Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	4.911.808	2.164.303
Gelecek yıllara ait giderler	230.000	192.000
	<u>5.141.808</u>	<u>2.356.303</u>
<u>Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler</u>		
Alınan sipariş avansları	500.069	481.306
	<u>500.069</u>	<u>481.306</u>

11. CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ VARLIKLAR VE BORÇLAR

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Cari Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Varlıklar</u>		
Peşin ödenen vergi	98.868	216.418
	<u>98.868</u>	<u>216.418</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2015 itibarıyla açılış bakiyesi	28.273.418	615.688	142.139.230	256.807.042	5.835.217	23.344.340	249.848	28.509.271	485.774.054
Alımlar	-	-	-	-	-	1.295.107	23.000	17.716.529	19.034.636
Çıkışlar	-	(71)	-	(1.258.200)	(48.603)	(17.528)	-	-	(1.324.402)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	-	1.558.288	28.159.365	-	-	-	(29.717.653)	-
30 Eylül 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	28.273.418	615.617	143.697.518	283.708.207	5.786.614	24.621.919	272.848	16.508.147	503.484.288
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2015 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(270.782)	(20.232.785)	(146.887.647)	(2.826.609)	(17.093.051)	(186.932)	-	(187.497.806)
Sınıflamalar (*)	-	-	-	(2.078.612)	-	-	-	-	(2.078.612)
Dönem gideri	-	(26.888)	(2.529.961)	(14.309.984)	(773.818)	(1.304.874)	(13.399)	-	(18.958.924)
Çıkışlar	-	35	-	1.174.529	21.061	17.080	-	-	1.212.705
30 Eylül 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(297.635)	(22.762.746)	(162.101.714)	(3.579.366)	(18.380.845)	(200.331)	-	(207.322.637)
30 Eylül 2015 itibarıyla net defter değeri	28.273.418	317.982	120.934.772	121.606.493	2.207.248	6.241.074	72.517	16.508.147	296.161.651

(*) Makine ve teçhizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 2.078.612 TL tutarındaki kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup’un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 13).

30 Eylül 2015 itibari ile finansal kiralama yolu ile elde edilen maddi duran varlıkların aktif değeri 1.352.026 TL, söz konusu varlıkların birikmiş amortismanı 1.352.026 TL’dir. Finansal kiralama yoluyla edinilen maddi duran varlıklar; makine tesis ve cihazlardan oluşmaktadır, 30 Eylül 2015 itibari ile itfa olmuştur. 2015 yılında yapılan yeni finansal kiralama işlemi bulunmamaktadır.

30 Eylül 2015 itibarıyla sigortalanan maddi duran varlık tutarı 657.065.000 TL’dir. (31 Aralık 2014: 657.065.000 TL).

Krediler, Grup’un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepe ve Tekirdağ Çerkezköy’de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy’de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları üzerinde bulunan, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 20.000.000 TL, 15.750.000 ABD Doları ve 16.200.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır (Not 17).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2014 itibarıyla açılış bakiyesi	28.273.418	615.688	133.941.733	240.527.691	5.793.248	22.140.229	247.813	13.604.887	445.144.707
Alımlar	-	-	-	-	-	902.404	2.035	31.739.868	32.644.307
Çıkışlar	-	-	(219.153)	(3.223.933)	(77.802)	(322.783)	-	-	(3.843.671)
Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	-	-	3.108.924	12.808.610	-	-	-	(15.917.534)	-
30 Eylül 2014 itibarıyla kapamış bakiyesi	28.273.418	615.688	136.831.504	250.112.368	5.715.446	22.719.850	249.848	29.427.221	473.945.343
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2014 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(234.930)	(17.091.772)	(129.213.279)	(1.889.339)	(15.648.175)	(166.198)	-	(164.243.693)
Sınıflamalar (*)	-	-	-	(1.917.906)	-	-	-	-	(1.917.906)
Dönem gideri	-	(26.889)	(2.413.872)	(13.496.832)	(757.381)	(1.309.018)	(15.911)	-	(18.019.903)
Çıkışlar	-	-	91.901	2.926.076	77.802	305.485	-	-	3.401.264
30 Eylül 2014 itibarıyla kapamış bakiyesi	-	(261.819)	(19.413.743)	(141.701.941)	(2.568.918)	(16.651.708)	(182.109)	-	(180.780.238)
30 Eylül 2014 itibarıyla net defter değeri	28.273.418	353.869	117.417.761	108.410.427	3.146.528	6.068.142	67.739	29.427.221	293.165.105

(*) Makine ve teçhizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 1.917.906 TL tutarındaki kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup’un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 13).

30 Eylül 2014 itibari ile finansal kiralama yolu ile elde edilen maddi duran varlıkların aktif değeri 1.352.026 TL, söz konusu varlıkların birikmiş amortismanı 1.216.669 TL’dir. Finansal kiralama yoluyla edinilen maddi duran varlıkların net değeri 135.357 TL makine tesis ve cihazlardan oluşmaktadır. 2014 yılında önceki dönemlerde finansal kiralama yolu ile alınan maddi duran varlıklardan 77.802 TL satış yapılmıştır. 2014 yılında yapılan yeni finansal kiralama işlemi bulunmamaktadır.

30 Eylül 2014 itibarıyla sigortalanan maddi duran varlık tutarı 572.810.000 TL’dir. (31 Aralık 2013: 572.810.000 TL).

Krediler, Grup’un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepe ve Tekirdağ Çerkezköy’de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy’de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları üzerinde bulunan, sırasıyla 18.500.000 ABD Doları, 20.000.000 TL, 20.000.000 TL, 15.750.000 ABD Doları ve 16.200.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır (Not 17).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Yer altı yer üstü düzenleri	25-50 yıl
Binalar	25-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-30 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Demirbaşlar	5 yıl
Özel maliyetler	2-3 yıl

Arazi, arsalar ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Amortisman giderleri 12.482.665 TL'si (2014: 12.061.101 TL) satılan malın maliyetine, 6.578.723 TL'si (2014: 5.864.672 TL) operasyonel giderlere ve 4.425.880 TL'si (2014: 3.792.228 TL) stoklar üzerine dahil edilmiştir.

13. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Lisans ve Haklar	Müşteri İlişkileri	Geliştirme Maliyetleri	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>				
1 Ocak 2015 itibarıyla açılış bakiyesi	101.429.533	3.730.513	94.462.859	199.622.905
Varlıklar arası yapılan sınıflamalar (*)	-	-	2.078.612	2.078.612
Alımlar (**)	-	-	35.853.139	35.853.139
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	12.603.628	-	(12.603.628)	-
Çıkışlar	-	-	-	-
30 Eylül 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	114.033.161	3.730.513	119.790.982	237.554.656
<u>Birikmiş İtfâ Payları</u>				
1 Ocak 2015 itibarıyla açılış bakiyesi	(39.315.150)	(1.212.418)	(6.040.401)	(46.567.969)
Dönem gideri	(4.388.451)	(139.893)	-	(4.528.344)
Çıkışlar	-	-	-	-
Değer düşüklüğü karşılığı	-	-	(8.016.233)	(8.016.233)
30 Eylül 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	(43.703.601)	(1.352.311)	(14.056.634)	(59.112.546)
30 Eylül 2015 itibarıyla net defter değeri	70.329.560	2.378.202	105.734.348	178.442.110

(*) Maddi duran varlıklar içerisinde bulunan makine ve teçhizatlarla ilişkin dönem amortisman artışının 2.078.612 TL'lik kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 12).

(**) Dönem içi alımlar çoğunlukla işletme içerisinde geliştirilen ve lisansları alınmış ürünlerden oluşmaktadır.

30 Eylül 2015 itibarıyla, dokuz aylık dönemde 1.625.574 TL (30 Eylül 2014: 1.173.420 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla işletme içerisinde üretilen maddi olmayan duran varlıkların net defter değeri, geliştirme maliyetlerinin 96.488.581 TL kısmı ile haklar içerisinde bulunan 26.073.307 TL'den oluşmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

13. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Lisans ve Haklar	Müşteri İlişkileri	Geliştirme Maliyetleri	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>				
1 Ocak 2014 itibarıyla açılış bakiyesi	87.555.202	3.730.513	60.967.002	152.252.717
Varlıklar arası yapılan sınıflamalar (*)	-	-	1.917.906	1.917.906
Alımlar (**)	-	-	35.404.927	35.404.927
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	6.915.068	-	(6.915.068)	-
Çıkışlar	(81.849)	-	(781.008)	(862.857)
30 Eylül 2014 itibarıyla kapanış bakiyesi	94.388.421	3.730.513	90.593.759	188.712.693
<u>Birikmiş İtfa Payları</u>				
1 Ocak 2014 itibarıyla açılış bakiyesi	(34.468.430)	(1.025.894)	(4.749.129)	(40.243.453)
Dönem gideri	(3.558.205)	(139.893)	-	(3.698.098)
Çıkışlar	15.352	-	-	15.352
Değer düşüklüğü karşılığı	-	-	(2.279.668)	(2.279.668)
30 Eylül 2014 itibarıyla kapanış bakiyesi	(38.011.283)	(1.165.787)	(7.028.797)	(46.205.867)
30 Eylül 2014 itibarıyla net defter değeri	56.377.138	2.564.726	83.564.962	142.506.826

(*) Maddi duran varlıklar içerisinde bulunan makine ve teçhizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 1.917.906 TL’lik kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup’un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 12).

(**) Dönem içi alımlar çoğunlukla işletme içerisinde geliştirilen ve lisansları alınmış ürünlerden oluşmaktadır.

30 Eylül 2014 itibarıyla, dokuz aylık dönemde 1.173.420 TL (30 Eylül 2013: 752.150 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir.

30 Eylül 2014 tarihi itibarıyla işletme içerisinde üretilen maddi olmayan duran varlıkların net defter değeri, geliştirme maliyetlerinin 72.896.852 TL kısmı ile haklar içerisinde bulunan 18.783.016 TL’den oluşmaktadır.

Maddi olmayan varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen faydalı ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Lisans ve haklar	3-15 yıl
Müşteri ilişkileri	20 yıl
Geliştirme maliyetleri	15 yıl

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

14. ŞEREFIYE

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Şerefiye	1.782.731	1.782.731

14 Mart 2008 tarihinde, Şirket’in ana hissedarı olan Eastpharma SARL, F. Hoffman – La Roche Ltd (“Roche”) ile Türkiye’de tescil olan sekiz adet Roche ürününün tüm haklarını, yükümlülüklerini ve tedarikini kapsayan “Satın Alma Sözleşmesi” imzalamıştır.

Eastpharma SARL, ayrıca 16 Mayıs 2008 tarihinde, şirkete Türkiye’de ek sekiz adet ürün için tescil hakkı veren Lisans ve Tedarik Anlaşması imzalamıştır. Şirketin ana ortaklığı olan Eastpharma SARL tarafından imzalanan sözleşmeler kapsamında Deva, söz konusu sözleşmelere taraf olmuştur.

Satın Alma Sözleşmesinin belirli bir geçerlik süresi bulunmamaktadır. Lisans ve Tedarik Anlaşması 5 yıllık bir süreç için geçerlidir. Alım taahhüdü ve anlaşmaya konu olan ürünlerin satışından sorumlu personelin tüm hakları Şirket’in yükümlülüğündedir. Eastpharma SARL anlaşmayı 3 yıl daha uzatma hakkını kullanmıştır.

Anlaşmalar Türkiye Rekabet Kurulu tarafından 16 Mayıs 2008 tarihinde onaylanmış ve 19 Eylül 2008 tarihinden itibaren geçerli olmuştur. Şirket’in ana hissedarı olan Eastpharma SARL, söz konusu 14 adet ürünün Türkiye’deki kullanım hakkı ve ruhsatlarını Deva Holding A.Ş.’ye devretmiştir.

Anlaşmalara konu olan hakların alım fiyatı, Şirket’in devrolan satış personelinin kıdem tazminatları ve izin karşılığı ile netleştirilerek, nakit 18.897.646 TL olarak gerçekleşmiştir. Değer düşüklüğüne ilişkin çalışmalar yıllık olarak yapılmakta olup, değer düşüklüğü olduğuna dair bir indikatöre rastlanmadığından 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla çalışma yapılmamıştır (Not 2).

İşletme birleşmesi sonucu oluşan şerefiyenin tamamı “beşeri ilaç” bölümüne ait olup, 30 Eylül 2015 itibarıyla dağıtılmayan bir tutar bulunmamaktadır.

15. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Kısa Vadeli Devlet Teşvik ve Yardımları (*)	3.618.993	2.348.435
	<u>3.618.993</u>	<u>2.348.435</u>
	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Uzun Vadeli Devlet Teşvik ve Yardımları (*)	13.875.679	16.647.992
	<u>13.875.679</u>	<u>16.647.992</u>

(*) Grup geliştirme giderleri dolayısıyla devlet teşviği almaktadır. Kısa/uzun vadeli devlet teşvik ve yardımları bakiyesi TUBİTAK’tan elde edilen teşvik geliri tahakkukundan oluşmaktadır. Teşvik varlıklarıyla ilişkili olduğu için ertelenen gelir olarak kaydedilmektedir ve varlığın faydalı ömrü süresince gelir tablosunda giderleştirilecek itfa paylarını netleyecek şekilde gelir tablosuna aktarılacaktır.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dönem içerisinde Grup, 1.428.217 TL tutarında geliştirme giderlerine ilişkin devlet teşviği almıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

15. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI (devamı)

Grup’un TÜBİTAK onaylı ve devam eden 9 adet Ar-Ge projesi bulunmaktadır. 1 projeye 2013, 2 projeye 2014 ve 6 projeye ise 2015 yılında başlanmıştır. 2015 yılı içerisinde toplam 19.763.393 TL’lik Ar-Ge gideri gerçekleşmiştir.

Şirket adına Mayıs 2010 itibarıyla 5746 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında kanun kapsamında Ar-ge Merkezi Belgesi alınmıştır. TÜBİTAK onaylı ve Ar-Ge Merkezi kapsamındaki projeler için, belirli oranlarda nakdi destek alınmakta, vergi ve SGK indirimi sağlanmaktadır. Kesinleşen ve Şirket’e ödenen nakdi destekler, her bir proje kapsamında sunulan dönemsel harcamaların mahiyetinin TÜBİTAK tarafından değerlendirilmesi suretiyle belirlenmektedir. Desteklenmesi uygun bulunan harcamaların, toplam tutarlarının %60’ı nakdi destek olarak ödenmektedir. Ayrıca 2015 yılının tamamı için yapılan harcamaların TÜBİTAK tarafından kabul edilmesi esas ve proje ile ilişkilendirilebilen bölümlerinden yola çıkılarak hesaplanan toplamın %57’si kadarı gelir tahakkuku kaydedilmiştir.

Deva Çerkezköy tesisleri için alınmış olan 28 Mayıs 2013 - 28 Mayıs 2016 tarihlerinde geçerli, 111282 ve 112159 nolu teşvik belgesi kapsamında, 2015 dokuz aylık dönemde sırasıyla 3.057.390 TL ve 4.730.881 TL harcama yapılmıştır. Deva Köseköy tesisleri için alınmış olan 114407 nolu teşvik belgesi kapsamında 2015 yılında 625.775 TL harcama gerçekleşmiştir.

Teşvik kapsamındaki harcamaların KDV ve gümrük vergisi muafiyeti ve diğer vergiler yönünden muhtelif avantajları bulunmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

16. KARŞILIKLAR

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Kısa vadeli karşılıklar</u>		
Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	2.675.101	1.862.500
Tahakkuk eden satış iskontosu	3.457.086	3.385.655
Dava karşılıkları	4.167.093	3.990.173
Kampanya iskonto karşılıkları	113.262	-
	<u>10.412.542</u>	<u>9.238.328</u>

	Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	Tahakkuk eden satış iskontosu	Dava karşılıkları (*)	Kampanya iskonto karşılıkları	Toplam
1 Ocak 2015 itibarıyla	1.862.500	3.385.655	3.990.173	-	9.238.328
İlave karşılık	2.227.812	23.520.626	2.857.492	113.262	28.719.192
Dönem içinde yapılan ödemeler	(1.415.211)	(22.080.634)	(1.929.324)	-	(25.425.169)
Konusu kalmayan karşılık	-	(1.368.561)	(751.248)	-	(2.119.809)
30 Eylül 2015 itibarıyla	<u>2.675.101</u>	<u>3.457.086</u>	<u>4.167.093</u>	<u>113.262</u>	<u>10.412.542</u>
1 Ocak 2014 itibarıyla	3.903.556	2.834.512	5.553.532	-	12.291.600
İlave karşılık	193.998	25.738.442	1.500.176	143.252	27.575.868
Dönem içinde yapılan ödemeler	(297.875)	(23.413.596)	(2.056.686)	-	(25.768.157)
Konusu kalmayan karşılık	-	(2.367.778)	(1.586.612)	-	(3.954.390)
30 Eylül 2014 itibarıyla	<u>3.799.679</u>	<u>2.791.580</u>	<u>3.410.410</u>	<u>143.252</u>	<u>10.144.921</u>

(*) Karşılıklar Grup aleyhine açılmış iş davaları ve vergi cezalarına ilişkin dava tutarlarını içermektedir. İş davaları, ayrılan personelin açtığı işe iade, iş akdinden doğan alacak ve iş akdinden doğan tazminat davalarına ilişkin davalardan oluşmakta; vergi davaları ise cezalı katma değer vergisi, kurumlar vergisi, damga vergisi, geçici vergi ile gecikme cezası ve vergi ziyaı konularından oluşmaktadır.

Grup’a karşı açılan ve halen devam etmekte olan davalar için ayrılan karşılıklar, Grup’un davacılar karşı olan yasal yükümlülüğünün yönetim tarafınca belirlenen en yakın tahminini temsil eder. 2015 ve 2014 yılında kayıtlara alınan karşılık Grup aleyhine açılmış personel davaları ve vergi cezalarına ilişkin tutarı içermektedir. Devam etmekte olan dava sayısı birden fazla olduğundan muhtemel nakit çıkışları farklı dönemlerde olacaktır. Bilanço tarihi itibarıyla 230 adet dava bulunmaktadır. Bunlar için ayrılmış karşılığın 3.990.895 TL’si Grup aleyhine açılmış işe iade davalarından, 176.198 TL’si vergi cezalarından oluşmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

17. TAAHHÜTLER

	Döviz cinsi	Tutar	Döviz kuru	30 Eylül 2015
İpotekler	ABD Doları	15.750.000	3,0433	47.931.975
	TL	111.200.000	1,0000	111.200.000
				159.131.975
Verilen kefaletler (*)	TL	105.477.500	1,0000	105.477.500
	AVRO	2.566.351	3,4212	8.780.000
	ABD Doları	8.821.017	3,0433	26.845.000
				141.102.500
Verilen teminat mektupları	TL	28.082.953	1,0000	28.082.953
	ABD Doları	0	3,0433	0
				28.082.953
Rehinler (**)	TL	146.788	1,0000	146.788
				146.788
				328.464.216
	Döviz cinsi	Tutar	Döviz kuru	31 Aralık 2014
İpotekler	ABD Doları	15.750.000	2,3189	36.522.675
	TL	111.200.000	1,0000	111.200.000
				147.722.675
Verilen kefaletler (*)	TL	73.862.500	1,0000	73.862.500
	AVRO	1.772.610	2,8207	5.000.000
	ABD Doları	12.559.834	2,3189	29.125.000
				107.987.500
Verilen teminat mektupları	TL	25.959.003	1,0000	25.959.003
	ABD Doları	64.000	2,3189	148.410
				26.107.413
Rehinler (**)	TL	932.718	1,0000	932.718
				932.718
				282.750.306

(*) Verilen kefaletler alınan banka kredilerine karşılık garanti niteliğinde verilmiştir.

(**) Rehinler alınan taşıt kredilerine karşılık garanti niteliğinde verilmiştir.

28 Aralık 2011 tarihli Kartepe/Kocaeli tesisinde bulunan fabrika binasının satış anlaşmasına göre söz konusu gayrimenkulün teslim tarihinden önce oluşmuş ve daha sonra ortaya çıkabilecek her türlü yasal, maddi ve idari sorumluluklar Şirket’e aittir. Teslim tarihine kadar Şirket’in faaliyetleri neticesinde gerçekleşmiş olan ve devir tarihindeki çevre mevzuatına aykırılık teşkil eden hususlardan dolayı uygulanabilecek cezanın azami tutarı 3.000.000 ABD Doları ile sınırlandırılmış olup, cezanın bu tutarı aşması halinde Şirket’ten herhangi bir talepte bulunulamayacaktır. Bilanço tarihi itibarıyla Grup yönetimi söz konusu durum ile ilgili nakit çıkışı beklemediği için konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

17. TAAHHÜTLER (devamı)

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle Grup’un teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Grup Tarafından Verilen TRİ’ler	30 Eylül 2015			
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	23.641.953	-	-	23.641.953
-Rehin	146.788	-	-	146.788
-İpotek	159.131.975	15.750.000	-	111.200.000
	182.920.716	15.750.000	-	134.988.741
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	145.543.500	8.821.017	2.566.351	109.918.500
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	145.543.500	8.821.017	2.566.351	109.918.500
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
Toplam	328.464.216	24.571.017	2.566.351	244.907.241
	31 Aralık 2014			
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	23.696.413	64.000	-	23.548.003
-Rehin	932.718	-	-	932.718
-İpotek	147.722.675	15.750.000	-	111.200.000
	172.351.806	15.814.000	-	135.680.721
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	110.398.500	12.559.834	1.772.610	76.273.500
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	110.398.500	12.559.834	1.772.610	76.273.500
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
Toplam	282.750.306	28.373.834	1.772.610	211.954.221

Şirket’in vermiş olduğu diğer TRİ’lerin özkaynaklara oranı 30 Eylül 2015 tarihi itibariyle %0’dır (31 Aralık 2014: %0).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

17. TAAHHÜTLER, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 itibarıyla Grup’un iptal edilemeyen faaliyet kiralamalarına ilişkin yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	AVRO	TL	30 Eylül 2015
Vadesi 1 yıldan az	838.768	2.681.408	5.551.000
Vadesi 1 ile 5 yıl arasında	839.417	5.576.254	8.448.066
	1.678.184	8.257.662	13.999.066

	AVRO	TL	31 Aralık 2014
Vadesi 1 yıldan az	866.026	2.683.816	5.126.614
Vadesi 1 ile 5 yıl arasında	866.675	5.523.744	7.968.373
	1.732.700	8.207.560	13.094.987

Grup’un faaliyet kiralamaları gideri genel olarak satış personeline verilen kiralık araçlara ödenen tutarlardan oluşmaktadır. 30 Eylül 2015 tarihinde sona eren döneme ait faaliyet kiralamaları ödemelerine ilişkin toplam gider 3.902.811 TL’dir (1 Ocak – 30 Eylül 2014: 3.812.590 TL).

18. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Personele ödenecek ücretler	501.811	166.851
Ödenecek vergi ve fonlar	1.552.601	1.644.387
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	2.052.811	2.045.265
	4.107.223	3.856.503

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Kullanılmayan izin karşılığı	4.860.358	4.330.894
Satış prim karşılığı	1.432.608	1.973.058
Kıdem teşvik ve yönetici prim karşılıkları (*)	174.990	133.337
Diğer borç ve gider karşılıkları	7.731.001	3.841.967
	14.198.957	10.279.256

(*) 30 Eylül 2015 itibarı ile kıdem teşvik ve çalışanlara sağlanan diğer faydalar için ayrılan karşılık, Şirket hisselerinin Eastpharma tarafından satın alınmasından önce belirli çalışanlarına sağladığı özel fesih faydalarıyla ilgili 57.500 ABD Doları’nı (174.990 TL) içerir. Şirket söz konusu çalışanlarına işten ayrılma durumunda diğer yasal yükümlülükleri ile birlikte kıdemleri ile orantılı olarak artan teşvik primlerini ödemekle yükümlüdür.

Grup, kullanılmamış izinleri, bir yıllık dönem içerisinde çalışanlarına kullanılabileceğinden, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar hesabında takip etmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

18. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

	Kullanılmayan izin karşılığı	Satış prim karşılığı	Kıdem teşvik ve yönetici prim karşılıkları	Toplam
1 Ocak 2015 itibarıyla karşılık	4.330.894	1.973.058	133.337	6.437.289
Dönem içinde eklenen karşılık	1.878.202	1.678.694	41.653	3.598.549
Dönem içinde yapılan ödemeler	(1.348.738)	(2.219.144)	-	(3.567.882)
30 Eylül 2015 itibarıyla karşılık	4.860.358	1.432.608	174.990	6.467.956
1 Ocak 2014 itibarıyla karşılık	3.828.852	646.158	133.394	4.608.404
Dönem içinde eklenen karşılık	1.120.534	1.431.566	8.260	2.560.360
Dönem içinde yapılan ödemeler	(893.130)	(646.158)	(10.617)	(1.549.905)
30 Eylül 2014 itibarıyla karşılık	4.056.256	1.431.566	131.037	5.618.859

Kıdem tazminatı karşılıkları

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı Yasalar ile Değişik 60’ıncı Maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun’dan çıkarılmıştır.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla ödenebilir kıdem tazminatı, aylık 3.828,37 TL (31 Aralık 2014: 3.438,22 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup’un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 (“Çalışanlara Sağlanan Faydalar”), Grup’un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla, mali tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %7,00 enflasyon ve %11,00 iskonto oranı varsayımlarına göre yaklaşık %3,74 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2014: %3,74). Emekli olma olasılığına ilişkin kullanılan tahmini oran da %89,31 (2014: %90,08) olarak dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup’un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Eylül 2015 tarihinden itibaren geçerli olan 3.828,37 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

18. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Kıdem tazminatı karşılıkları (devamı)

Kıdem tazminatındaki değişim aşağıdaki şekildedir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
1 Ocak itibarıyla karşılık	4.922.854	4.873.079
Hizmet maliyeti	2.278.415	1.238.987
Faiz maliyeti	137.199	135.720
Ödenen kıdem tazminatları	(1.662.045)	(1.491.312)
Aktüeryal kazanç	(297.062)	(253.261)
30 Eylül itibarıyla karşılık	5.379.361	4.503.213

19. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>		
Devreden KDV	7.645.435	7.293.575
Diğer KDV	3.228.572	1.697.235
	10.874.007	8.990.810

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler</u>		
Ödenecek vergi ve fonlar	2.012.383	1.582.682
Diğer KDV	34.464	125.604
	2.046.847	1.708.286

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

20. ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR

Sermaye

Ortaklar	%	30 Eylül 2015	%	31 Aralık 2014
Eastpharma SARL	82,2	164.424.760	82,2	164.424.760
Diğer	17,8	35.575.240	17,8	35.575.240
Nominal sermaye	100,0	200.000.000	100,0	200.000.000
Sermaye düzeltme farkları		140.080.696		140.080.696
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi (-)		(28.847)		(28.847)
Düzeltilmiş sermaye		340.051.849		340.051.849

30 Eylül 2015 itibarıyla Şirket sermayesi beheri 0,01 TL tutarında toplam 19.999.999.990 adet C grubu adi hisse, 5 adet B grubu imtiyazlı hisse ve 5 adet A grubu imtiyazlı hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2014: beheri 0,01 TL tutarında toplam 19.999.999.990 adet C grubu adi hisse, 5 adet B grubu imtiyazlı hisse ve 5 adet A grubu imtiyazlı hisse).

Adi hisse senedi

Her C grubu payın bir oy hakkı vardır. Kar dağıtımı; Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve ana sözleşme hükümlerine göre, Yönetim Kurulu’nca alınan kararın Genel Kurul’ca onaylanması suretiyle yapılır.

İmtiyazlı hisse senedi

Her A ve B grubu imtiyazlı payın, adi hisse senedinin on katı oy hakkı vardır. Şirket’in ana sözleşmesine göre safi kardan %5 kanuni yedek akçe ile ödenmesi gereken vergiler ayrıldıktan ve ödenmiş sermayenin %6’sı oranında bir indirim yapıldıktan sonra bulunacak meblağın %10’u A grubu imtiyazlı hisse senedi sahiplerine müktesep hak olarak verilir. Geriye kalan karın tamamı veya bir kısmı, normal hisselerle her hisseye eşit miktarda dağıtılmak üzere tahsis edilebilir.

A ve B hisselerinin şirket tasfiyesi sırasında herhangi bir imtiyazı bulunmamaktadır. Tasfiye Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre yapılır. Şirket’in 27 Nisan 2007 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısında; hisse senetlerinin nominal değeri 5274 sayılı TTK’da değişiklik yapılmasına dair kanun kapsamında 1 Kr olarak değiştirilmiş olup bunun sonucunda toplam 100 adet olan imtiyazlı paylar 10 adete indirilmiştir.

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 itibarıyla sermaye ve benzeri özkaynaklar altında gösterilen kalemlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Sermaye	200.000.000	200.000.000
Paylara ilişkin primler/iskontolar	2.870.803	2.870.803
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	150.864.955	150.864.955
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi (-)	(28.847)	(28.847)
	353.706.911	353.706.911

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

20. ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu’na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır ve hissedarlara dağıtılamazlar. Birinci tertip yasal yedekler, tüm yedekler tarihi ödenmiş sermayenin %20’sine erişene kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımlarından yıllık %10 oranında ayrılır.

SPK’nın 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan gereklilikleri uyarınca enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo denkleştirme işleminde ortaya çıkan ve “geçmiş yıllar zararı”nda izlenen tutarı, SPK’nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, enflasyona göre düzeltilmiş finansal tablolara göre dağıtılabilecek kar rakamı bulunurken indirim kalemi olarak dikkate alınmaktaydı. Bununla birlikte, “Geçmiş yıllar zararları”nda izlenen söz konusu tutar, varsa dönem karı ve dağıtılmamış geçmiş yıl karları, kalan zarar miktarının ise sırasıyla olağanüstü yedek akçeler, yasal yedek akçeler, özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye yedeklerinden mahsup edilmesi mümkün bulunmaktaydı.

Yine 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan uygulama uyarınca, enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo düzenlenmesi sonucunda özkaynak kalemlerinden “Sermaye, Emisyon Primi, Yasal yedekler, Statü yedekleri, Özel yedekler ve Olağanüstü yedek” kalemlerine bilançoda kayıtlı değerleri ile yer verilmekte ve bu hesap kalemlerinin düzeltilmiş değerleri toplu halde özkaynak grubu içinde “Özsermaye enflasyon düzeltilmesi farkları” hesabında yer almaktaydı. Tüm özkaynak kalemlerine ilişkin “Özsermaye enflasyon düzeltilmesi farkları” sadece bedelsiz sermaye artırımı veya zarar mahsubunda, olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri ise, bedelsiz sermaye artırımı; nakit kar dağıtımı ya da zarar mahsubunda kullanılabilmekteydi.

Yabancı para çevirim farkları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıkların finansal tabloları, KGK tarafından yayımlanmış TMS/TFRS’ler uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası’na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevirim farkları kalemi altında muhasebeleştirilmektedir.

Geçmiş yıl zararları

Grup’un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihlerinde sırasıyla 82.001.902 TL ve 90.724.844 TL tutarında geçmiş yıl zararı bulunmaktadır. Geçmiş yıl zararları içerisinde 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla 26.410.082 TL olağanüstü yedek bulunmaktadır (31 Aralık 2014: 26.410.082 TL).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

21. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Hasılat (net)				
Beşeri ilaç satış geliri	394.224.658	119.397.919	316.667.058	105.612.728
Veteriner ve tarım ilaçları satış geliri	25.323.064	9.547.085	21.491.842	4.867.441
Diğer gelirler	6.000.803	2.712.566	6.034.791	1.207.173
	<u>425.548.525</u>	<u>131.657.570</u>	<u>344.193.691</u>	<u>111.687.342</u>
	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Satışların maliyeti				
İlk madde ve malzeme gideri	(145.907.485)	(47.568.020)	(104.548.171)	(31.618.258)
Direkt işçilik gideri	(12.033.408)	(3.881.569)	(11.294.103)	(3.748.521)
Genel üretim giderleri	(64.135.943)	(18.028.373)	(62.652.603)	(19.459.922)
Amortisman giderleri	(12.482.665)	(4.933.034)	(12.061.101)	(4.968.748)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	(3.857.575)	1.027.251	(87.355)	1.134.469
Mamul stoklarındaki değişim	21.689.558	6.052.530	(4.012.394)	(4.413.667)
	<u>(216.727.518)</u>	<u>(67.331.215)</u>	<u>(194.655.727)</u>	<u>(63.074.647)</u>
Satılan ticari malların maliyeti(*)	<u>(33.545.454)</u>	<u>(10.625.270)</u>	<u>(29.781.435)</u>	<u>(10.554.950)</u>
	<u>(250.272.972)</u>	<u>(77.956.485)</u>	<u>(224.437.162)</u>	<u>(73.629.597)</u>

(*) Satılan ticari malların maliyeti Saba İlaç ürünlerinden oluşmaktadır.

22. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Pazarlama giderleri (-)	(67.129.624)	(18.670.442)	(63.290.925)	(19.442.924)
Genel yönetim giderleri (-)	(31.840.774)	(11.746.594)	(22.628.562)	(7.516.691)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(7.710.185)	(246.152)	(3.373.388)	(2.086.241)
	<u>(106.680.583)</u>	<u>(30.663.188)</u>	<u>(89.292.875)</u>	<u>(29.045.856)</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

22. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

i) Araştırma ve Geliştirme Giderleri Detayı

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Personel giderleri	(8.702.243)	(2.528.013)	(8.076.493)	(2.395.430)
Amortisman gideri	-	-	(106.304)	(35.435)
İptal edilen projeler ve diğer giderler	(7.602.005)	(361.484)	(3.218.253)	(2.050.805)
	<u>(16.304.248)</u>	<u>(2.889.497)</u>	<u>(11.401.050)</u>	<u>(4.481.670)</u>
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	8.594.063	2.643.345	8.027.662	2.395.429
	<u>(7.710.185)</u>	<u>(246.152)</u>	<u>(3.373.388)</u>	<u>(2.086.241)</u>

30 Eylül 2015 itibarıyla 1.171.338 TL’si maddi duran varlık, 25.604.019 TL’si maddi olmayan duran varlık olmak üzere toplamda 26.775.357 TL araştırma ve geliştirme harcaması gerçekleşmiştir (30 Eylül 2014: 28.722.820 TL). Bu bakiyenin 19.763.393 TL’si bilanço tarihi itibarıyla teşvik kapsamındadır (30 Eylül 2014: 21.315.707 TL). Söz konusu toplam harcama tutarının 8.594.063 TL’lik kısmı personel giderleriyle ilgili maliyetlerden oluşmak üzere toplam 19.065.172 TL’lik kısmı aktifleştirilmiştir.

ii) Pazarlama Giderleri Detayı

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Personel giderleri	(31.659.849)	(9.237.311)	(30.199.326)	(10.127.831)
Amortisman gideri	(736.847)	(245.372)	(758.733)	(251.606)
İsim hakkı gideri	(9.656.857)	(3.086.787)	(7.799.386)	(2.740.007)
Kira gideri	(4.857.276)	(1.681.958)	(4.401.685)	(1.418.042)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(3.294.787)	(964.981)	(4.640.300)	(1.145.361)
Danışmanlık giderleri	(1.543.733)	(423.732)	(997.135)	(370.538)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(13.199.746)	(3.182.123)	(13.510.960)	(3.621.217)
Diğer giderler	(2.180.529)	151.822	(983.400)	231.678
	<u>(67.129.624)</u>	<u>(18.670.442)</u>	<u>(63.290.925)</u>	<u>(19.442.924)</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

22. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

iii) Genel Yönetim Giderleri Detayı

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Personel giderleri	(17.929.064)	(5.595.377)	(14.738.127)	(4.516.967)
Amortisman gideri	(5.841.876)	(1.984.624)	(4.999.635)	(1.686.281)
Kira gideri	(216.996)	(71.783)	(179.799)	(71.372)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(1.483.061)	(522.752)	(1.142.821)	(374.733)
Danışmanlık giderleri	(1.819.566)	(1.002.796)	(845.496)	(289.024)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(199.603)	(42.530)	(113.133)	(14.416)
Diğer giderler	(7.122.832)	(3.460.770)	(3.681.977)	(1.603.364)
	<u>(34.612.998)</u>	<u>(12.680.632)</u>	<u>(25.700.988)</u>	<u>(8.556.157)</u>
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	2.772.224	934.038	3.072.426	1.039.466
	<u>(31.840.774)</u>	<u>(11.746.594)</u>	<u>(22.628.562)</u>	<u>(7.516.691)</u>

23. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Personel giderleri	(58.291.156)	(17.360.701)	(53.013.946)	(17.040.228)
Amortisman gideri	(6.578.723)	(2.229.996)	(5.864.672)	(1.973.322)
İsim hakkı gideri (*)	(9.656.857)	(3.086.787)	(7.799.386)	(2.740.007)
Kira gideri	(5.074.272)	(1.753.741)	(4.581.484)	(1.489.414)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(13.399.349)	(3.224.653)	(13.624.093)	(3.635.633)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(4.777.848)	(1.487.733)	(5.783.121)	(1.520.094)
Danışmanlık giderleri	(3.363.299)	(1.426.528)	(1.842.631)	(659.562)
İptal edilen projeler karşılığı	(7.602.005)	(361.484)	(3.218.253)	(2.050.805)
Diğer giderler	(9.303.361)	(3.308.948)	(4.665.377)	(1.371.686)
	<u>(118.046.870)</u>	<u>(34.240.571)</u>	<u>(100.392.963)</u>	<u>(32.480.751)</u>
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	11.366.287	3.577.383	11.100.088	3.434.895
	<u>(106.680.583)</u>	<u>(30.663.188)</u>	<u>(89.292.875)</u>	<u>(29.045.856)</u>

(*) İsim hakkı gideri Roche ürünlerinin satışından dolayı Eastpharma S.A.R.L.'a dönem içerisinde ödenen tutarı göstermektedir. Eastpharma SARL 2008 yılında alınan 17 Roche ürününün Türkiye'deki haklarını elinde bulundurmaktadır. EastPharma S.A.R.L. ayrıca 1 adet Roche ürününün Türkiye dışında 17 ülkedeki haklarını da elinde bulundurmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

24. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	9.033.997	5.484.557	537.601	376.498
Reeskont faiz gelirleri	35.133.814	11.553.747	37.272.016	11.171.047
Komisyon geliri (*)	1.546.870	496.878	1.343.823	466.862
Faiz gelirleri	2.413.693	834.965	2.699.601	678.524
Satışların ertelenmiş faiz geliri	307.564	118.438	279.672	62.473
Diğer gelirler	4.439.091	1.112.821	2.123.008	405.694
	<u>52.875.029</u>	<u>19.601.406</u>	<u>44.255.721</u>	<u>13.161.098</u>

(*) Komisyon gelirinin içinde Grup’un ilişkili şirketi Saba İlaç’ın ürünlerinin satışından elde edilen gelir bulunmaktadır (1.546.870 TL) (Not 6).

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gideri	(1.107.886)	(1.025.758)	(1.639.666)	1.268.614
Reeskont faiz giderleri	(35.710.247)	(11.544.989)	(36.695.995)	(10.607.322)
Diğer giderler	(561.829)	(56.221)	(972.785)	(102.071)
	<u>(37.379.962)</u>	<u>(12.626.968)</u>	<u>(39.308.446)</u>	<u>(9.440.779)</u>

25. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Sabit kıymet satış geliri	523.259	301.344	584.873	293.798
Sabit kıymet satış zararı	(86.155)	(86.155)	(1.288)	(1.288)
	<u>437.104</u>	<u>215.189</u>	<u>583.585</u>	<u>292.510</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

26. FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Banka kredileri faiz giderleri	(23.624.810)	(8.145.121)	(22.567.172)	(7.615.561)
Tahvil faiz ve masraf giderleri	(10.388.598)	(3.790.705)	(9.488.173)	(3.742.496)
Toplam faiz giderleri	(34.013.408)	(11.935.826)	(32.055.345)	(11.358.057)
Eksi: duran varlıkların maliyetine dahil edilen tutar	1.625.574	670.238	1.173.420	297.953
	(32.387.834)	(11.265.588)	(30.881.925)	(11.060.104)
Net kur farkı gideri	(4.286.867)	(2.412.061)	(1.611.264)	(1.333.212)
Forward (gideri) / geliri	(112.356)	-	452.900	-
Diğer finansman giderleri	(452.609)	(124.256)	(529.744)	(130.961)
	(37.239.666)	(13.801.905)	(32.570.033)	(12.524.277)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Kurumlar vergisi

Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir vergisi stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 24 Nisan 2003 – 22 Temmuz 2006 tarihleri arasında tüm şirketlerde %10 olarak uygulanmıştır. Bu oran, 23 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
<u>Vergi gideri / (geliri) aşağıdakilerden oluşmaktadır:</u>		
Ertelenmiş vergi gideri /(geliri)	3.948.736	(3.534.592)
Toplam vergi gideri / (geliri)	3.948.736	(3.534.592)

Dönem vergi giderinin / (gelirinin) dönem karı ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar	47.287.475	3.424.481
Geçerli vergi oranı	%20	%20
Hesaplanan vergi	9.457.495	684.896
Vergi etkisi:		
- kanunen kabul edilmeyen giderler	207.092	369.231
- vergiye tabi olmayan gelirler	(807.553)	(905.923)
- araştırma ve geliştirme indirimleri	(4.908.298)	(3.682.796)
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri / (geliri)	3.948.736	(3.534.592)

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20’dir (2014: %20).

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı) :

Bilançoda ertelenmiş vergi bakiyeleri aşağıdaki şekilde gösterilmiştir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
<u>Ertelenmiş vergi (varlıkları)/yükümlülükleri:</u>		
Maddi ve maddi olmayan varlıkların değerleme ve amortisman farkları	5.289.979	4.578.917
Kıdem tazminatı karşılığı	(1.075.872)	(984.571)
Vergiden indirilecek geçmiş yıl mali zararları	(3.372.096)	(7.775.731)
Araştırma ve geliştirme indirimleri	(12.640.200)	(13.119.500)
Stoklar	(1.514.687)	(1.159.184)
Kullanılmamış izin karşılığı	(972.072)	(866.179)
Verilen bedelsiz mal iskontoları	(691.417)	(677.131)
Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	(535.020)	(372.500)
Şüpheli alacak karşılığı	(1.719.935)	(1.621.775)
Dava karşılığı	(833.419)	(798.035)
Diğer	(3.012.071)	(2.289.268)
	<u>(21.076.809)</u>	<u>(25.084.957)</u>

30 Eylül 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla sona eren dönem içindeki ertelenmiş vergi varlıkları hareketi aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
<u>Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü) hareketleri:</u>		
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	25.084.957	21.503.066
Gelir tablosunda muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi (gideri) / geliri	(3.948.736)	3.534.592
Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen vergi gideri	(59.412)	(50.652)
30 Eylül itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>21.076.809</u>	<u>24.987.006</u>

Bilanço tarihi itibarıyla, Grup'un ileriki dönemlerde karlarından mahsup edilmek üzere devreden vergi zararları 16.860.480 TL'dir (31 Aralık 2014: 38.878.655 TL). Söz konusu geçmiş yıl zararları üzerinden 3.372.096 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmaktadır (31 Aralık 2014: 7.775.731 TL). Grup Yönetimi yapılan en son bütçe ve tahminlere dayanarak bu zararların gelecek dönemlerde indirime konu olacağını öngörmektedir.

Bilanço tarihi itibarıyla, Grup'un ileriki dönemlerde karlarından mahsup edilmek üzere Araştırma-Geliştirme indirimleri 63.201.000 TL'dir (31 Aralık 2014: 65.597.500 TL). Söz konusu Araştırma- Geliştirme indirimleri üzerinden 12.640.200 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmaktadır (31 Aralık 2014: 13.119.500 TL).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı) :

Geçmiş yıllar zararları itfa tarihleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
2016	-	28.723.231
2018	4.562.817	4.562.816
2019	5.619.709	5.592.608
2020	6.677.954	-
	<u>16.860.480</u>	<u>38.878.655</u>

28. PAY BAŞINA KAZANÇ

	1 Ocak- 30 Eylül 2015	1 Ocak- 30 Eylül 2014
Pay başına kazanç		
Ana ortaklığa ait net dönem karı	43.366.261	6.972.153
Tedavüldeki hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	20.000.000.000	20.000.000.000
Pay başına düşen basit ve hisse başına bölünmüş kazanç (TL)	0,0022	0,0003

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

(a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karlılığını artırmayı hedeflemektedir.

Grup’un sermaye yapısı 5’inci Not’ta açıklanan kredileri de içeren finansal borçlar, 4’üncü Not’ta açıklanan nakit ve nakit benzerleri ve sırasıyla 20’inci Not’ta açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla özkaynakların finansal borçlara oranı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Finansal borçlar	394.049.404	395.478.131
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	<u>(40.549.539)</u>	<u>(42.143.562)</u>
Net borç	353.499.865	353.334.569
Toplam özkaynak	455.346.447	411.909.172
Yatırılan sermaye	910.130.053	851.346.985
Net borç / Yatırılan sermaye oranı	%39	%42

Grup’un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler üst yönetim tarafından 3 aylık dönemde değerlendirilir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup’un genel stratejisi önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda vadeli alım/satım sözleşmeleri ile yürütülmektedir. Politika ve riskler Denetim Kurulu tarafından düzenli olarak izlenmektedir. Bu uygulamanın bir sonucu olarak Grup düzenli olarak risk performansı değerlendirmesi yapmaktadır.

(b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup'un maruz kaldığı kredi riskleri; müşterilerin finansal durumları ve kredi limitlerinin risk yönetimi komitesi tarafından takip edilerek ayda bir kez gözden geçirilmesiyle takip edilmektedir.

2015 yılında, Grup ürünlerinin önemli bir bölümünün dağıtımı Türkiye'deki en büyük iki ecza deposu tarafından yapılmaktadır. Söz konusu ecza depolarına yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payı, %27 ve %38'dir (30 Eylül 2014: %24 ve %36). 30 Eylül 2015 itibarıyla, bu iki ecza deposundan alacaklar %26 ve %33'tür (31 Aralık 2014 : %26 ve %31). Grup kredi riskini kredi limitlerini ve ticari alacak bakiyelerini takip ederek yönetmektedir.

İç derecelendirme bilgilerine göre değerlendirilen vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların kredi kalitesi aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Ticari alacaklar		
İç derecelendirme bilgilerine göre;		
A Grubu Müşteriler	181.303.647	161.111.043
B Grubu Müşteriler	5.372.420	147.061
C Grubu Müşteriler	22.110.069	25.090.287
	<u>208.786.136</u>	<u>186.348.391</u>

A Grubu Müşteriler : Herhangi bir teminat olmaksızın Kredi Komitesi tarafından uygun görülen ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından onaylanan kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

B Grubu Müşteriler : Var olan teminatına ilave olarak Kredi Komitesi tarafından uygun görülen ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından onaylanan kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

C Grubu Müşteriler : Bire bir teminat karşılığı (banka teminat mektubunun tamamı veya herhangi bir ipotek değerinin %70'i kadar) kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
30 Eylül 2015					
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	7.345.902	208.786.136	-	554.269	40.447.638
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	21.070.161	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	7.345.902	208.786.136	-	554.269	40.447.638
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	7.164.653	-	1.435.020	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(7.164.653)	-	(1.435.020)	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
31 Aralık 2014					
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	9.244.018	186.348.391	-	725.806	42.061.136
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	16.155.095	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	9.244.018	186.348.391	-	725.806	42.061.136
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı		-			
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	6.751.570	-	1.357.307	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(6.751.570)	-	(1.357.307)	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Vadelerine Göre Alacaklar

30 Eylül 2015	<u>Ticari</u> <u>Alacaklar</u>	<u>Diğer</u> <u>Alacaklar</u>	<u>Bankalardaki</u> <u>Mevduat</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	413.083	-	-	-	413.083
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	286.003	-	-	1.435.020	1.721.023
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	6.465.567	-	-	-	6.465.567
Toplam vadesi geçen alacaklar	7.164.653	-	-	1.435.020	8.599.673
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-

Vadelerine Göre Alacaklar

31 Aralık 2014	<u>Ticari</u> <u>Alacaklar</u>	<u>Diğer</u> <u>Alacaklar</u>	<u>Bankalardaki</u> <u>Mevduat</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.008.608	-	-	1.357.307	3.365.915
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	4.742.962	-	-	-	4.742.962
Toplam vadesi geçen alacaklar	6.751.570	-	-	1.357.307	8.108.877
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-

(b.2) Likidite riski yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kuruluna aittir. Yönetim Kurulu, Grup Yönetimi'nin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur.

Grup'un likidite gereksiniminin başlıca nedeni fabrika, makine-tesisat ve demirbaş ağırlıklı yapılan Ar-Ge yatırımları ile ruhsatlandırma ve lisanslarla ilgili olarak yapılan yatırımlardan doğan işletme sermayesi ihtiyacıdır.

Yönetim Kurulu, Grup Yönetimi'nin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle yönetir.

Likidite riski analizi

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri(devamı)

(b.2) *Likidite risk yönetimi (devamı)*

30 Eylül 2015

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca</u>	<u>3 aydan kısa</u>	<u>3-12 ay arası</u>	<u>1-5 yıl arası</u>
		<u>nakit</u> <u>çıkışlar toplamı</u>			
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri ve tahviller	394.049.404	433.722.234	182.344.963	167.498.701	83.878.570
Ticari borçlar	46.447.742	46.604.266	46.510.133	94.133	-
Toplam yükümlülük	440.497.146	480.326.500	228.855.096	167.592.834	83.878.570

31 Aralık 2014

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca</u>	<u>3 aydan kısa</u>	<u>3-12 ay arası</u>	<u>1-5 yıl arası</u>
		<u>nakit</u> <u>çıkışlar toplamı</u>			
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri ve tahviller	395.478.131	449.232.150	87.103.464	131.359.316	230.769.370
Ticari borçlar	35.986.454	36.094.449	35.984.455	109.994	-
Toplam yükümlülük	431.464.585	485.326.599	123.087.919	131.469.310	230.769.370

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki (b.3.1 maddesine bakınız) ve faiz oranındaki (b.3.2 maddesine bakınız) değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Faiz oranıyla ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup, belirli bir oranda sabit ve değişken faizli kredi sözleşmeleri yapmaktadır.

Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre değerlendirilmektedir.

Cari yılda Grup’un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

(b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup, döviz cinsinden varlık ve yükümlülüklerinin Türk Lirası’na çevriminde kullanılan kur oranlarının değişimi nedeniyle, kur riskine maruzdur. Kur riski ileride oluşacak ticari işlemler, kayda alınan aktif ve pasifler arasındaki fark sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Aşağıdaki tablo her bir finansal enstrüman sınıfı için Şirket ve bağlı ortaklıklarının yabancı para riskini göstermektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Döviz Pozisyonu Tablosu

	30 Eylül 2015					
	TL Karşılığı	ABD Doları	AVRO	CHF	GBP	Diğer
1. Ticari alacak	4.463.648	1.267.348	149.981	-	-	93.612
2a. Parasal finansal varlıklar	40.153.027	4.649.526	7.569.189	4.419	2.652	81.375
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	12.146.048	1.403.608	2.059.452	103.263	109.730	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	56.762.723	7.320.482	9.778.622	107.682	112.382	174.987
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	3.454.587	332.891	706.562	7.600	100	-
8. DURAN VARLIKLAR	3.454.587	332.891	706.562	7.600	100	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	60.217.310	7.653.373	10.485.184	115.282	112.482	174.987
10. Ticari borçlar	14.092.376	1.686.719	2.524.189	30.672	45.910	15.892
11. Finansal yükümlülükler	19.303.944	722.224	5.000.000	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	33.396.320	2.408.943	7.524.189	30.672	45.910	15.892
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	-	-	-	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	33.396.320	2.408.943	7.524.189	30.672	45.910	15.892
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık /yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
19.b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	26.820.990	5.244.430	2.960.995	84.610	66.572	159.095
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	11.220.355	3.507.931	194.981	(26.253)	(43.258)	159.095
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-	-
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Döviz Pozisyonu Tablosu

	31 Aralık 2014					
	TL Karşılığı	ABD Doları	AVRO	CHF	GBP	Diğer
1. Ticari alacak	6.293.496	2.514.826	102.216	-	-	173.545
2a. Parasal finansal varlıklar	31.904.987	5.257.567	5.016.081	3.615	2.752	5.545.999
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	9.066.015	1.539.984	1.661.276	37.350	200.661	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	47.264.498	9.312.377	6.779.573	40.965	203.413	5.719.544
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	1.100.678	349.596	90.581	4.600	6.600	-
8. DURAN VARLIKLAR	1.100.678	349.596	90.581	4.600	6.600	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	48.365.176	9.661.973	6.870.154	45.565	210.013	5.719.544
10. Ticari borçlar	6.760.842	261.197	1.829.231	295.553	84.518	-
11. Finansal yükümlülükler	6.827.871	2.944.444	-	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	13.588.713	3.205.641	1.829.231	295.553	84.518	-
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	15.778.265	722.224	5.000.000	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	15.778.265	722.224	5.000.000	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	29.366.978	3.927.865	6.829.231	295.553	84.518	-
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık /yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	18.998.198	5.734.108	40.923	(249.988)	125.495	5.719.544
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	8.831.505	3.844.528	(1.710.934)	(291.938)	(81.766)	5.719.544
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup içindeki şirketlerin fonksiyonel para birimi TL'dir, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları, Avro ve diğer döviz kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir (31 Aralık 2014: %10). Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, kar/zarardaki artışı ifade eder. Özkaynak etkisi bulunmamaktadır.

Kur Riskine Duyarlılık Tablosu

30 Eylül 2015

	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	1.067.569	(1.067.569)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	1.067.569	(1.067.569)
AVRO'nun TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
4 - AVRO net varlık / yükümlülük	66.707	(66.707)
5 - AVRO riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- AVRO net etki (4+5)	66.707	(66.707)
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	(12.240)	12.240
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	(12.240)	12.240
TOPLAM (3 + 6 +9)	1.122.035	(1.122.035)

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

Kur Riskine Duyarlılık Tablosu

31 Aralık 2014

	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	891.508	(891.508)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	891.508	(891.508)
AVRO'nun TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
4 - AVRO net varlık / yükümlülük	(482.603)	482.603
5 - AVRO riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- AVRO net etki (4+5)	(482.603)	482.603
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	474.246	(474.246)
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	474.246	(474.246)
TOPLAM (3 + 6 +9)	883.151	(883.151)

(b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı beklentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisinin oluşturulması, gerek bilançonun pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla, toplam borçluluğun %27'si değişken faizli Türk Lirası yükümlülüklerden oluşmaktadır.

Faiz oranı duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde türevsel olmayan enstrümanların maruz kaldığı faiz oranı riskleri baz alınarak belirlenmiştir. Değişken faizli yükümlülüklerin analizinde yıl sonundaki bakiyenin tüm yıl boyunca var olduğu varsayımı kullanılmıştır. Grup yönetimi, faiz oranlarında 50 baz puanlık bir dalgalanma beklemektedir. Söz konusu tutar, Grup içinde üst düzey yönetime yapılan raporlamalarda da kullanılmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi(devamı)

(b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi(devamı)

Faiz oranı duyarlılığı (devamı)

Faiz Pozisyonu Tablosu

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Sabit Faizli Araçlar		
Finansal Varlıklar	-	-
Finansal Yükümlülükler	288.331.944	295.649.189
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Varlıklar	-	-
Finansal Yükümlülükler	105.717.460	99.828.942
	<u>394.049.404</u>	<u>395.478.131</u>

Raporlama tarihinde faiz oranlarında 50 baz puanlık bir yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda 30 Eylül 2015 itibarıyla net dönem karı 214.951 TL azalmaktadır. (30 Eylül 2014: 316.403 TL). Özkaynak etkisi bulunmamaktadır. Raporlama tarihinde faiz oranlarında 50 baz puanlık bir azalış olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda Grup'un net dönem karını aynı tutarda arttırmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal araçlar kategorileri

	Krediler ve alacaklar (nakit ve nakit benzerleri dahil)	Satılmaya hazır finansal varlıklar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
30 Eylül 2015					
<u>Finansal varlıklar</u>					
Nakit ve nakit benzerleri	40.549.539	-	-	40.549.539	4
Ticari alacaklar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	216.132.038	-	-	216.132.038	7
<u>Finansal yükümlülükler</u>					
Finansal borçlar	-	-	394.049.404	394.049.404	5
Ticari borçlar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	-	-	46.447.742	46.447.742	7
31 Aralık 2014					
<u>Finansal varlıklar</u>					
Nakit ve nakit benzerleri	42.143.562	-	-	42.143.562	4
Ticari alacaklar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	195.592.409	-	-	195.592.409	7
<u>Finansal yükümlülükler</u>					
Finansal borçlar	-	-	395.478.131	395.478.131	5
Ticari borçlar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	-	-	35.986.454	35.986.454	7

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal araçlar kategorileri (devamı)

Grup’un finansal varlıklarının ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri, söz konusu varlıkların ve yükümlülüklerin defter değerine yaklaşık tutardadır.

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direk ya da indirek olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

30 Eylül 2015 itibarı ile Grup’un yukarıda belirtilen seviyelerle değerlendirilen herhangi bir finansal varlık ve yükümlülüğü bulunmamaktadır (31 Aralık 2014: Bulunmamaktadır).

31. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.